

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โดย

พลอากาศตรี สุธีระ เย็นทรวง
หัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการ
ประจำผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๗
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๗-๒๕๕๘

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ลักษณะวิชา การเมือง

ผู้วิจัย พลอากาศตรี สุธีระ เย็นทรง

หลักสูตร วปอ. **รุ่นที่** ๕๗

เอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยตรวจสอบศึกษาข้อมูลที่เป็นเอกสาร แนวคิดแนวทางปฏิบัติ นโยบายที่เกี่ยวข้องการรวมตัวจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยเน้นที่แนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศเป็นสำคัญ แล้วนำวิเคราะห์เนื้อหาด้วยหลักการวิเคราะห์องค์การแบบ SWOT Analysis เพื่อมองหาโอกาสหนทางปฏิบัติด้วยจุดแข็งของกองทัพอากาศ พร้อมหาวิธีลดทอนข้อจำกัดและก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ได้แนวทางตามวัตถุประสงค์

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ โดยใช้จุดเด่นและโอกาสของกองทัพอากาศ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อันประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติหลักทั้ง ๔ แนวทางได้แก่ ๑) การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศ ๒) การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่มอาเซียน ๓) การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน และ ๔) การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงจากแนวทางปฏิบัติต่างๆ ให้ไปสู่ นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ การจัดทำแผนและความต้องการงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีกองทัพอากาศ แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภายในกองทัพอากาศ คำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทัพอากาศ การเชื่อมโยงการติดตามและประเมินผลในทุกกระบวนการซึ่งแนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังกล่าว เปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะชี้ทิศทางให้กับข้าราชการทุกคนในกองทัพอากาศ ได้เกิดจิตสำนึก เกิดความเข้าใจ เกิดความตระหนักรู้หน้าที่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง หมู่วินัย การบริหารจัดการ การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบคำสั่ง การพัฒนายุทธโศปกรณ์ต่างๆ โดยน้อมนำปรัชญาหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นำมาประยุกต์ใช้เพื่อรองรับเมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างราบรื่น และเกิดความมั่นคงในภูมิภาคได้อย่างยั่งยืนในที่สุด

คำนำ

ปี ๒๕๕๘ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ตั้งเป้าหมายเพื่อรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ให้สมบูรณ์ โดยพัฒนา ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economics Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) กองทัพอากาศตระหนักในความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายที่ไทยต้องเผชิญ ทำให้ประเทศสมาชิกต้องมีการพึ่งพากันสูงขึ้น กองทัพอากาศเองจึงต้องเตรียมความพร้อมทุกด้าน เพื่อให้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทย เป็นไปอย่างสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก เกิดความไว้วางใจ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกัน

เอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยตรวจสอบศึกษาสถานะแวดล้อมภายนอกที่เกิดขึ้นในภูมิภาค โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน ศึกษาสถานะแวดล้อมภายในเพื่อวิเคราะห์ขีดความสามารถกองทัพอากาศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis เพื่อให้ทราบถึง โอกาส(Opportunities) อุปสรรค(Threats) จุดแข็ง(Strengths) และจุดอ่อน(Weaknesses) ในการปฏิบัติของกองทัพอากาศ เพื่อที่จะสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศให้ได้ตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นแนวคิดในแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับการที่ประเทศไทยเมื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ท้ายสุดต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ พลโทธิวา เพ็ญเขตกรณ์ และนาวาอากาศเอก สิทธิพิชัย บุณนาค อาจารย์ที่ปรึกษาหลักเอกสารวิจัยฉบับนี้ ที่ได้กรุณาแนะนำและกวดขันให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามหลักการหรือวัตถุประสงค์ที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรกำหนดไว้ทุกประการ

พลอากาศตรี

(สุธีระ เย็นทรวง)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๗

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
บทที่ ๒ การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก	๔
สถานการณ์การจัดตั้งประชาคมอาเซียน	๔
สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ	๑๗
สรุป	๓๗
บทที่ ๓ การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายใน	๔๐
ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒	๔๐
สรุป	๔๑
บทที่ ๔ แนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	๔๓
แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๑ การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศ	
เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	๔๓
แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๒ การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศ	
ในกลุ่มอาเซียน	๔๕
แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๓ การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศ	
ในกลุ่มอาเซียน	๔๘
แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๔ การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคม	
และวัฒนธรรมอาเซียน	๕๐
สรุป	๕๒

บทที่ ๕	สรุป	๕๓
	สรุป	๕๓
	ข้อเสนอแนะ	๕๕
บรรณานุกรม		๕๗
ประวัติย่อผู้วิจัย		๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปี ๒๕๕๘ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ตั้งเป้าหมายเพื่อรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ให้สมบูรณ์ โดยพัฒนา ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)

เสาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC) นั้น เป็นประเด็นสำคัญที่แต่ละประเทศในอาเซียน จะต้องตกลงทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ ตามกรอบการดำเนินการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (Roadmap) บรรลุวัตถุประสงค์

ในการนี้กระทรวงกลาโหมกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยพิจารณาจากประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหมด้านการเสริมสร้างความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เสริมสร้างความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวงระหว่างประเทศในภูมิภาค ๒) สร้างความโปร่งใสด้านการป้องกันประเทศอันจะนำไปสู่ความไว้วางใจระหว่างประเทศ ๓) ส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน มิตรประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อจัดระเบียบสถานะแวดล้อม สร้างสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง ความมั่งคั่ง ความก้าวหน้า และความสงบสุขร่วมกัน และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปสู่การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ๔) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติ และลดโอกาสของการใช้กำลังในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง อาทิ ปัญหาความขัดแย้งเรื่องพรมแดนทางบกและทางทะเล และความขัดแย้งในการอ้างกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น และ ๕) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในภารกิจระหว่างประเทศและการขยายบทบาทในเวทีระดับนานาชาติของกองทัพ อันจะเป็นการเสริมสร้างเกียรติภูมิของชาติ อาทิ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพขององค์การสหประชาชาติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติและการรักษาความมั่นคงทางทะเล เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ ๕ ประการ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติแบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้ ๑) การพัฒนาด้านกำลังพล พัฒนาการฝึกและศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของชาติ ในอาเซียนของกำลังพลในกองทัพให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ได้อย่างประสานสอดคล้องเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เช่น การพัฒนารูปแบบการฝึกร่วมผสม หรือการปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการเหล่าทัพ เพื่อให้รองรับนายทหารนักเรียนต่างชาติในอาเซียนได้มากขึ้น เป็นต้น ๒) การพัฒนาด้านการจัดทำงบประมาณ ปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปีของกระทรวงกลาโหม และหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม (ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้สามารถตอบสนองและสามารถรองรับต่อภารกิจในความรับผิดชอบ และสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ ๓) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ โดยบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียนที่ได้มีการจัดทำไว้อยู่แล้ว เช่น การประชุมผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ การประชุมผู้บัญชาการเหล่าทัพอาเซียน ดำเนินการตามแนวความคิดในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน จัดตั้งกลไกการดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือในกรอบอาเซียน และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกลไกหรือกฎระเบียบต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ปรับปรุงแผนป้องกันประเทศและภารกิจของกองกำลังป้องกันชายแดนให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ สนับสนุนการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้วยการใช้ศักยภาพและขีดความสามารถที่มีอยู่ของกระทรวงกลาโหม

กองทัพอากาศตระหนักในความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนผู้บัญชาการทหารอากาศ ปี ๒๕๕๗ ความว่า การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายที่ไทยต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงความสามารถในการรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งยากที่จะตอบสนองและดำเนินการได้โดยประเทศใดประเทศหนึ่ง ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีการพึ่งพากันสูงขึ้น กองทัพอากาศจึงต้องเตรียมความพร้อมทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกำลังพล ในการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพและรัฐบาล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งประชาคมอาเซียน

กองทัพอากาศ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของเสาหลักด้านความมั่นคง จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อให้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นไปอย่างอย่างสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะประเด็นด้านการพัฒนากำลังพลให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และด้านการบริหารจัดการเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก เกิดความไว้วางใจ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษาสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน
๒. ศึกษาและวิเคราะห์ขีดความสามารถของทัพอากาศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเปรียบเทียบกับความพร้อมตามแผนดำเนินงานและแผนการจัดตั้ง ภายใต้ในกรอบการดำเนินการจัดตั้งประชาคมอาเซียน
๓. เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก หลังเปิดประชาคมอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน อาทิ
 - ๑.๑ สหรัฐอเมริกา
 - ๑.๒ จีน
๒. ศึกษาเพื่อหาแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับประเทศสมาชิกในอาเซียน ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)
๓. วิจัยเฉพาะเอกสารข้อมูลที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์ใช้กระบวนการ SWOT Analysis การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมภายนอกเพื่อกำหนดโอกาสและอุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ และการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในเพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อนของกองทัพอากาศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งสถานการณ์รอบโลกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียน เปรียบเทียบขีดความสามารถด้านการทหารของกองทัพอากาศตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศฉบับปัจจุบันกับแผนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยมุ่งเน้นแนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศกับประเทศสมาชิกในอาเซียน ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก หลังเปิดประชาคมอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้รับทราบสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ รอบโลก
ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน
๒. ได้รับทราบขีดความสามารถและความพร้อมของกองทัพอากาศ เมื่อเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน
๓. ได้แนวทางและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บทที่ ๒

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายนอก

สถานการณ์การจัดตั้งประชาคมอาเซียน

๑. ความเป็นมาการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

จากการศึกษาผลการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ตั้งแต่ครั้งที่ ๑ (๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย) ถึงครั้งที่ ๒๒ (๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ที่บันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม) สามารถแบ่งความเป็นมาของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ ๓ เสาหลัก โดยกลุ่มแรกเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ เสาหลัก (3 Pillar) หรือภาพรวมของประชาคม กลุ่มที่สองเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) กลุ่มที่สามเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และกลุ่มที่สี่เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การจัดตั้ง ๓ เสาหลัก

๑.๑.๑ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน (Declaration of ASEAN Concord)” เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน และ “สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC)” เพื่อส่งเสริมสันติภาพ มิตรภาพ และความร่วมมือของอาเซียน

๑.๑.๒ ยืนยันให้ใช้ “ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration)” หรือ “ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)” “ปฏิญญาสมานฉันท์อาเซียน” และ “TAC” เป็นแนวทางส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนให้เกิดความเข้มแข็งต่อไป

๑.๑.๓ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญามะนิลาปี ๒๕๓๐ (Manila Declaration ๑๙๘๗)” เพื่อยืนยันความร่วมมือของอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๑.๑.๔ เห็นพ้องเรื่อง “ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IA)”

๑.๑.๕ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน II (Declaration of ASEAN Concord II)” หรือ “ความร่วมมือบาหลี II (Bali Concord II)” เรื่องการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมที่เอื้ออาทร มีความมั่นคง ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑.๑.๖ ร่วมลงนามใน “แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Mientiane Action Program: VAP)” เป็นแผน ๖ ปี (๒๕๔๗-๒๕๕๓) ใช้แทน “แผนปฏิบัติการฮานอย (Hanoi Plan of Action)” เป็นแผน ๖ ปี (๒๕๔๒-๒๕๔๗) เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (ASEAN Vision 2020 : รวงสมานฉันท์แห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้) หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร และการจัดตั้ง ๓ เสาหลักอาเซียนได้แก่ APSC AEC และ ASCC

๑.๑.๗ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน (Kuala Lumpur Declaration on the Establishment of the ASEAN Charter)” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

๑.๑.๘ จัดตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะทิศทางการรวมตัวของอาเซียน และเนื้อหาสาระของกฎบัตรอาเซียน

๑.๑.๙ จัดตั้งคณะทำงานระดับสูง เพื่อทำหน้าที่ยกร่างกฎบัตรอาเซียน

๑.๑.๑๐ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาเซบู ว่าด้วยการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นภายในปี ๒๕๕๘ (Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015)” โดยจัดตั้งให้เร็วขึ้น ๕ ปี จากเดิมเคยประกาศจัดตั้งไว้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แทน

๑.๑.๑๑ ร่วมกันออก “ปฏิญญาเซบู ว่าด้วยแผนงานเรื่อง กฎบัตรอาเซียน (Cebu Declaration on the Blueprint of the ASEAN Charter)” เพื่อยกร่างกฎบัตรอาเซียนให้แล้วเสร็จทันเสนอในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๓ ที่ประเทศสิงคโปร์

๑.๑.๑๒ ออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสิงคโปร์ว่าด้วยกฎบัตรอาเซียน (Singapore Declaration on the ASEAN Charter)” ประกาศรับรองกฎบัตรอาเซียน

๑.๑.๑๓ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕ (Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for an ASEAN Community 2009-2015)” ซึ่งครอบคลุม ทั้ง ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC)

๑.๑.๑๔ ร่วมรับรอง “แผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๒ (2nd Initiative for ASEAN Integration (IAI) Work Plan)” ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๘ เป็นแผนงานลดช่องว่างทางการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๑.๑๕ แลกเปลี่ยนผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity)

๑.๑.๑๖ ย้ำถึงเจตนารมณ์ร่วมกัน ภายใต้หัวข้อหลักว่า “มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน: จากวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ (Towards the ASEAN Community: From Vision to Action)”

๑.๑.๑๗ เร่งรัดการจัดทำแผนแม่บทในการเชื่อมโยงอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) ให้แล้วเสร็จเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดฯ ครั้งที่ ๑๗ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๑.๑๘ การจัดทำแผนแม่บทในการเชื่อมโยงอาเซียน ด้านแรกเรียกว่า physical connectivity คือการเชื่อมโยงกันทางกายภาพ ด้านที่ ๒ เรียกว่า institutional connectivity เป็นการเชื่อมโยงกันทางสถาบัน และด้านที่ ๓ เรียกว่า people-to-people connectivity คือการเชื่อมโยงกันในระดับประชาชน

๑.๑.๑๙ การที่อาเซียนจะเป็นศูนย์กลางของสถาปัตยกรรมในภูมิภาค โดยอาเซียนจะเน้นดำเนินยุทธศาสตร์ ๒ ด้าน ด้านแรกคือ การเร่งบูรณาการของอาเซียนเพื่อที่จะทำให้ความร่วมมืออาเซียนมีความเข้มข้น และอาเซียนจะได้เป็นแกนกลางของสถาปัตยกรรมได้ ด้านที่ ๒ เป็นการกระชับความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาคในกรอบต่างๆ ทั้งอาเซียน+๑ (อินเดีย) อาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้) การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit : EAS) การประชุมกลุ่มอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum : ARF) และ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers Meeting Plus: ADMM Plus)

๑.๑.๒๐ อาเซียนย้ำถึงความจำเป็นที่จะให้บรรลุถึงความเป็นประชาคมอาเซียนที่ถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีบทบาทสำคัญอยู่ในประชาคมโลก จึงตกลงกันว่าภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อาเซียนจะเพียรพยายามให้บรรลุคุณลักษณะร่วมกันอย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

๑.๑.๒๐.๑ เป็นอาเซียนที่มีจุดยืนต่อประเด็นปัญหาของโลกร่วมกันอย่างประสานสอดคล้อง แน่นเหนียวกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียวกัน มีผลประโยชน์และความห่วงใยร่วมกัน บนพื้นฐานของการมีมุมมองต่อโลกร่วมกัน

๑.๑.๒๐.๒ เป็นประชาคมอาเซียนที่มีความแข็งแกร่งบนหลักการของการมีกฎหมายเป็นเครื่องมือการปฏิบัติงานขององค์กร โดยมีกฎบัตรอาเซียนเป็นฐานราก ขณะเดียวกันก็ยึดมั่นในหลักการพื้นฐาน ค่านิยม และแนวทางหลักในการปฏิบัติงานต่างๆของอาเซียน และเป็นอาเซียนที่เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับสำนักเลขาธิการอาเซียน

๑.๑.๒๐.๓ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ จะต้องประชุมเตรียมการเพื่อร่างคำประกาศเป็น “ปฏิญญา” อย่างเป็นทางการ เรียกว่า “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมแห่งประชาชาติโลก (Declaration on ASEAN Community in a Global Community

of Nations)” เพื่อจะได้นำเข้าสู่ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๙ เพื่อการลงนามโดยผู้นำรัฐบาลอาเซียน และประกาศเป็น “ปฏิญญา” ต่อไป

๑.๑.๒๑ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก (Bali Declaration on ASEAN Community in a Global Community of Nations: Bali Concord III)”

๑.๑.๒๒ ลงนามใน “ปฏิญญาว่าด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียน ในความหลากหลายสู่การสร้างความแข็งแกร่งให้ประชาคมอาเซียน (Declaration on ASEAN Unity in Cultural Diversity: Towards Strengthening ASEAN Community)”

๑.๑.๒๓ การประชุมการพัฒนาประชาคมอาเซียนในหัวข้อ “อาเซียน ประชาคมเดียวกัน โลกชะตาเดียวกัน”

๑.๑.๒๔ การเดินทางข้ามประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่างสะดวก

๑.๑.๒๕ การใช้วีซ่าเดียวของประเทศอาเซียน

๑.๑.๒๖ การปฏิบัติตามกฎบัตรอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายต่างๆ

๑.๑.๒๗ ประเด็นความก้าวหน้าในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่ประชุมตกลงที่จะกำหนดวันจะบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียนในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๑.๒๘ การดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงในอาเซียนนั้น ที่ประชุมเห็นว่า ความท้าทายที่สำคัญที่สุด คือ การระดมทุนให้เพียงพอ โดยนอกเหนือจากกองทุนโครงสร้างพื้นฐานอาเซียน (ASEAN Infrastructure Fund: AIF) ยังจำเป็นต้องหาแนวทางระดมทุนอื่นๆ จากประเทศนอกภูมิภาคและภาคเอกชน รวมทั้ง การส่งเสริมกลไกประสานงานกับคู่เจรจา ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asia Development Bank: ADB) และธนาคารโลก (World Bank)

๑.๑.๒๙ การทบทวนกฎบัตรอาเซียน

๑.๑.๓๐ ติดตามความคืบหน้าของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘

๑.๑.๓๑หารือเกี่ยวกับบทบาทของภาคประชาชนในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนของภูมิภาค

๑.๑.๓๒ การแสวงหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับภูมิภาคต่างๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ ข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ระหว่างชาติอาเซียนกับจีน

๑.๒ การจัดตั้งเสาหลักประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๑.๒.๑ มุ่งหวังที่จะให้จัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free-Zone: SEANWFZ) และเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality: ZOPFAN)

๑.๒.๒ ส่งเสริมให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน เข้าร่วมภาคีสันติสัญญาได้

๑.๒.๓ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาสิงคโปร์ (Singapore Declaration)” ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ และองค์การระหว่างประเทศ ในการปฏิบัติความตกลงเพื่อสันติภาพ

๑.๒.๔ ร่วมลงนามใน “สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free-Zone)” เพื่อส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาคและของโลก และเรียกร้องให้ผู้ครองอาวุธนิวเคลียร์เข้าเป็นภาคีสถิติสนธิสัญญาดังกล่าว

๑.๒.๕ ร่วมกันออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการดำเนินการร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย (ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism)” เพื่อประณามการก่อการร้ายที่สหรัฐอเมริกาเมื่อ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

๑.๒.๖ ส่งเสริมการต่อต้านการก่อการร้าย

๑.๒.๗ ร่วมรับรอง “แผนปฏิบัติการ APSC (ASEAN Political-Security Community Plan of Action)”

๑.๒.๘ ลงนามใน “พิธีสารของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท (Protocol to the ASEAN Charter on Dispute Settlement Mechanisms: DSMP)”

๑.๒.๙ ที่ประชุมเห็นพ้องให้มีปฏิสัมพันธ์กับสหรัฐฯ และรัสเซียโดยจะต้องพิจารณา รูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

๑.๒.๑๐ เห็นชอบในหลักการให้จัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย สมัยพิเศษในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อฉลองวาระครบรอบ ๑๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย โดยให้รัฐมนตรีต่างประเทศร่วมกันพิจารณาประเด็นด้านสารัตถะเพื่อให้มีผลอย่างเป็นทางการ

๑.๒.๑๑ กรอบการประชุม EAS นั้น ที่ประชุมได้เชิญสหรัฐฯและรัสเซียเข้าร่วมเป็นสมาชิกใหม่ของ EAS อย่างเป็นทางการ โดยในการประชุมครั้งนี้ Hillary Clinton รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ได้เข้าร่วมประชุมด้วย

๑.๒.๑๒ อินโดนีเซียเป็นตัวกลางแก้ไขความขัดแย้งทางศาสนาในเมียนมา

๑.๒.๑๓ การผลักดันให้ที่ประชุมเห็นชอบให้ผู้แทนจากติมอร์ เลสเต สามารถเข้าร่วมในการประชุมอาเซียน

๑.๒.๑๔ การแก้ไขปัญหาทะเลจีนใต้ โดยผู้นำชาติอาเซียนเห็นตรงกันว่า ควรผลักดันให้เกิดหลักปฏิบัติร่วมกันในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct) ให้เร็วที่สุด ทั้งยังร้องขอให้จีนเข้าร่วมการเจรจาแบบพหุภาคี เพื่อร่วมกันหาทางออกให้ปัญหาดังกล่าวด้วยความไว้วางใจกัน โดยไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานได้ย้ำถึงความสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางทะเลระหว่างภูมิภาค และเสนอตัวเป็นเจ้าภาพการประชุมระหว่างอาเซียนกับจีนอย่างไม่เป็นทางการ

๑.๒.๑๕ การส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยร่วมกัน เพื่อรักษาเสถียรภาพของภูมิภาคเอาไว้ โดยจะผลักดันการซ่อมรบ บรรเทาสาธารณภัย และการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ร่วมกับจีน ญี่ปุ่น อินเดีย สหรัฐฯ รัสเซีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เพื่อพัฒนาความสามารถของอาเซียนในการรับมือกับภัยคุกคามแบบดั้งเดิมและไม่ดั้งเดิม

๑.๒.๑๖ ออกแถลงการณ์ถึงสถานการณ์ทางความมั่นคงของโลกสองเหตุการณ์ ได้แก่ การยืนยันในสิทธิอันชอบธรรมในการปกครองตนเองของชาวปาเลสไตน์ และการเรียกร้องให้เกาหลีเหนือปฏิบัติตามพันธกรณีของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้คาบสมุทรเกาหลีเป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์โดยเร็ว

๑.๓ การจัดตั้งเสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑.๓.๑ ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ นอกภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป และองค์การอื่นๆ

๑.๓.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวอาเซียน โดยประกาศให้ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นปีท่องเที่ยวอาเซียน

๑.๓.๓ ใช้เวทีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาส่งเสริมให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ซึ่งเสนอโดย นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีของไทย

๑.๓.๔ จัดทำกรอบความตกลงเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

๑.๓.๕ ร่วมกันออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสุดยอดกรุงเทพฯ (Bangkok Summit Declaration)” เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ

๑.๓.๖ แก้ไขข้อตกลงทางเศรษฐกิจว่าด้วยอัตราศุลกากรพิเศษที่เท่ากัน เพื่อเร่งรัดการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนให้เร็วขึ้น และมีการร่วมลงนามใน “กรอบความตกลงอาเซียน ว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา (ASEAN Framework Agreement on Intellectual Property Cooperation)”

๑.๓.๗ ร่วมมือกันทางเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค

๑.๓.๘ จัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน เพื่อลดความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค

๑.๓.๙ ปรับปรุงแผนปฏิบัติการฮานอย ให้เปิดตลาดเสรีทั้งด้านการค้าและการลงทุน

๑.๓.๑๐ จัดตั้ง “สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council: ABAC)” ส่งเสริมให้นักธุรกิจมีส่วนร่วมในการพัฒนา

๑.๓.๑๑ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region Program)

- ๑.๓.๑๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวอาเซียน
- ๑.๓.๑๓ ให้ AEC เป็นเป้าหมายสูงสุดในการรวมตัวอาเซียน
- ๑.๓.๑๔ ร่วมรับรอง “แผนปฏิบัติการ AEC (ASEAN Economic Community Plan of Action)” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่จัดตั้ง AEC
- ๑.๓.๑๕ จัดตั้งกองทุนอาเซียนเพื่อการพัฒนา (ASEAN Development Fund: ADF)
- ๑.๓.๑๖ ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้ง AEC (Declaration on the ASEAN Economic Community Blueprint)
- ๑.๓.๑๗ การส่งเสริมให้เศรษฐกิจอาเซียนฟื้นตัวท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกอ่อนแรง
 - ๑.๓.๑๘ การเจรจาความตกลงพหุมิตรทางการค้าระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ซึ่งจะเป็นเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ระดับภูมิภาคที่ครอบคลุมตลาดครึ่งหนึ่งของโลก โดยหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ได้ย้ำถึงความสำคัญของความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และการเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ในภูมิภาคและในโลก
 - ๑.๓.๑๙ ให้ความสำคัญการติดตามความคืบหน้าของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแง่มุมต่างๆ โดยเฉพาะด้านความร่วมมือด้านการลดภาษีและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
 - ๑.๓.๒๐ ติดตามความคืบหน้าของหลักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว ความร่วมมือด้านอาหารและพลังงาน
 - ๑.๓.๒๑ มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่างๆ
 - ๑.๓.๒๒ ส่งเสริมการสร้างงาน ภาครัฐ-เอกชน SMEs
 - ๑.๓.๒๓ ขยายการเชื่อมต่อทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค
 - ๑.๓.๒๔ ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ทั้งในพื้นที่ทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคและระดับโลก
 - ๑.๓.๒๕ การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ เพื่อเชื่อมโยงอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลกให้มากขึ้น
 - ๑.๓.๒๖ มีมติให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนเปิดเจรจาเขตการค้าเสรีกับฮ่องกง และติดตามความคืบหน้าของการเจรจาความตกลงพหุมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)
 - ๑.๓.๒๗ การประชุม ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ได้ร่วมหารือ การประชุมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ครั้งที่ ๗ (IMT-GT) โดยทั้งสามประเทศเห็นตรงกันเกี่ยวกับแผนพัฒนาร่วมทาง

บก น้ำ และอากาศ ภายในระยะเวลา ๕ ปี โดยไทยได้เสนอแผนการบริหารจัดการด้านคมนาคมขนส่ง รวมถึงการพัฒนาความร่วมมือด้านอาหารฮาลาลและอุตสาหกรรมยางพาราร่วมกัน

๑.๔ การจัดตั้งเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

๑.๔.๑ ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน แก่ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๔.๒ ร่วมกันออกแถลงการณ์ “ปฏิญญาสุดยอดกรุงเทพ” เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ และความรู้สึกเป็นชุมชนเดียวกัน

๑.๔.๓ รับรองการพัฒนาชนบทของประเทศสมาชิกตาม “แผนปฏิบัติการฮานอยสำหรับวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๐ (Hanoi Plan of Action to Implement the ASEAN Vision 2020)” เป็นการส่งเสริมให้บรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๔.๔ จัดตั้งมูลนิธิอาเซียนเพื่อส่งเสริมด้านการศึกษา การฝึกอบรม สุขภาพและด้านวัฒนธรรม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันระหว่างเยาวชนและนักเรียน ในประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๔.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๔.๖ ร่วมรับรอง “แผนปฏิบัติการประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Plan of Action)”

๑.๔.๗ ร่วมลงนามใน “ปฏิญญาเซบู เพื่อมุ่งไปสู่ประชาคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันที่เป็นหนึ่งเดียว (Cebu Declaration towards One Caring and Sharing Community)” เพื่อพัฒนาฐาน และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๑.๔.๘ ปฏิญญาว่าด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (Declaration on Environmental Sustainability)

๑.๔.๙ ร่วมรับรองเพลง THE ASEAN WAY ให้เป็นเพลงประจำอาเซียนอย่างเป็นทางการ ใช้เปิดเมื่อมีการประชุมระหว่างสมาชิกอาเซียน ประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา และเปิดในเวลาที่มีกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน

๑.๔.๑๐ การรับรองเอกสารปฏิญญาชะอำ-หัวหิน เนื่องในโอกาสการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights: AICHR) อย่างเป็นทางการ

๑.๔.๑๑ การรับรองเอกสาร ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน (Cha-am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve ASEAN Caring and Sharing Community)

๑.๔.๑๒ คำแถลงร่วมว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสมัยที่ ๑๕ และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) สมัยที่ ๕

๑.๔.๑๓ เข้าร่วมพิธีฉลองในวาระที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและสิทธิสตรีอาเซียน (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children: ACWC)

๑.๔.๑๔ จัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและจัดการกับผลกระทบจากภัยพิบัติ (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on Disaster Management: AHA)

๑.๔.๑๕ การรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะเป็นก้าวสำคัญของอาเซียนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

กล่าวโดยสรุปการจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่เห็นเป็นรูปธรรม เริ่มในปี ๒๕๔๐ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ และออกแถลงการณ์ ASEAN Vision ๒๐๒๐ ต่อมา มีแผนปฏิบัติการฮานอย (๒๕๔๒-๒๕๔๗) เป็นแผนดำเนินงาน ต่อมาผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนให้การรับรองเอกสารสำคัญคือ Bali Concord II เมื่อปี ๒๕๔๖ กำหนดเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๕๖๓ และมีแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Vientiane Action Program: ปี ๒๕๔๗-๒๕๕๓) เป็นแผนดำเนินงาน ฉบับที่ ๒ ต่อจากแผนปฏิบัติการฮานอย จากนั้นการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ที่เซบู ฟิลิปปินส์ เมื่อปี ๒๕๕๐ เร่งรัดเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมให้เร็วขึ้นจากปี ๒๕๖๓ เป็นปี ๒๕๕๘ เนื่องจากเห็นความคืบหน้าด้านเศรษฐกิจ แต่ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ที่เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมเห็นชอบให้เลื่อนเวลาในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเร็วขึ้น โดยลงนามร่วมกันในปฏิญญาเซบู (Cebu Declaration) เพื่อรวมตัวเป็น AEC ใน ๑ มกราคม ๒๕๕๘ และในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๑ ที่ราชธานีพนมเปญ กัมพูชา เมื่อ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการรวมตัว AEC ไปเป็น ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากการดำเนินงานบางส่วนภายใต้แผนแม่บทของ AEC ไม่สามารถบรรลุได้ทันตามกำหนด (อาทิ ข้อกำหนดเรื่องการจัดทำวีซ่าเดี่ยวของอาเซียน การบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดจากการรวมตัวเป็น AEC ในเรื่องปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและการลักลอบค้ายาเสพติด) ข้อพิพาทบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา และการที่สมาชิกอาเซียน ๔ ประเทศ ประกอบด้วย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน มีข้อขัดแย้งกับจีนและไต้หวันในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนในบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ ทำให้เห็นถึงความขัดแย้งทางการทูตภายในอาเซียน

๒. แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

๒.๑ แผนงานการจัดตั้ง APSC

คุณลักษณะ ๓ ประการของ APSC ได้แก่ ๑) ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และมีการพัฒนา ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน ๒) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพมีความสุข มีความ แข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ และ ๓) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอกที่มีการรวมตัวและลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและ กันมากยิ่งขึ้น คุณลักษณะเหล่านี้มีความเกี่ยวโยงกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน และควรดำเนินการอย่างสมดุล และสม่ำเสมอ แผนงานการจัดตั้ง APSC เป็นเอกสารที่มุ่งการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลและตระหนักถึงศักยภาพ และความสามารถของรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อดำเนินการตามแผนงานนี้ แผนงานประกอบด้วยประเด็นหลัก ทั้งหมด ๓๒ ประเด็น ในแต่ละประเด็นมีการปฏิบัติรองรับ

๒.๑.๑ ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

- ๒.๑.๑.๑ ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมืองต่างๆ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของรัฐสมาชิกอาเซียน
- ๒.๑.๑.๒ ปูทางสำหรับกรอบองค์การเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนของข้อมูลโดยเสรี
- ๒.๑.๑.๓ จัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาอุตสาหกรรม
- ๒.๑.๑.๔ ส่งเสริมธรรมาภิบาล
- ๒.๑.๑.๕ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ๒.๑.๑.๖ เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนความคิดริเริ่ม
- ๒.๑.๑.๗ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- ๒.๑.๑.๘ ส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย
- ๒.๑.๑.๙ ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค
- ๒.๑.๑.๑๐ ปรับกรอบสถาบันของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน
- ๒.๑.๑.๑๑ เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ๒.๑.๑.๑๒ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างสมบูรณ์ตามปฏิญญาว่าด้วยทะเลจีนใต้

๒.๑.๑.๑๓ ส่งเสริมให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขต
ปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญาฯ

๒.๑.๑.๑๔ ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลอาเซียน

**๒.๑.๒ ภูมิภาคที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง
พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ**

๒.๑.๒.๑ เสริมสร้างมาตรการการสร้างควมไว้วางใจ

๒.๑.๒.๒ ส่งเสริมความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายกลาโหมและ
มุมมองด้านความมั่นคง

๒.๑.๒.๓ สร้างกรอบการดำเนินการทางสถาบันที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้าง
กระบวนการภายใต้กรอบการประชุม ARF

๒.๑.๒.๔ เสริมสร้างความพยายามในการธำรงความเคารพในบูรณภาพ
แห่งดินแดนอธิปไตย และเอกภาพของรัฐสมาชิก

๒.๑.๒.๕ ส่งเสริมการพัฒนาบรรทัดฐานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้าน
การป้องกันทางทหารและความมั่นคงอาเซียน

๒.๑.๒.๖ พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพิ่มเติมจากรูปแบบ
ที่มีอยู่และพิจารณาเสริมสร้างรูปแบบดังกล่าวให้เข้มแข็งขึ้น

๒.๑.๒.๗ เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการ
ความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง

๒.๑.๒.๘ ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและ
เสถียรภาพ

๒.๑.๒.๙ เสริมสร้างความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน

๒.๑.๒.๑๐ ดำเนินการตามโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีด
ความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง

๒.๑.๒.๑๑ เพิ่มความร่วมมือในด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและ
ค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง

๒.๑.๒.๑๒ เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาความ
มั่นคงรูปแบบใหม่

๒.๑.๒.๑๓ เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้าย

๒.๑.๒.๑๔ เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติและ
การตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

๒.๑.๒.๑๕ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันกาลต่อประเด็น
เร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติ

๒.๑.๓ ภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอกในโลกที่มีการรวมตัวและพึ่งพา
อาศัยกันยิ่งขึ้น

๒.๑.๓.๑ การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในความร่วมมือ
ระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม

๒.๑.๓.๒ ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนกับประเทศภายนอก

๒.๑.๓.๓ เสริมสร้างการปรึกษาหารือและความร่วมมือในประเด็นพหุ
ภาคีที่เป็นความกังวลร่วมกัน

๒.๒ แผนงานการจัดตั้ง AEC

คุณลักษณะ ๔ ประการของ AEC ได้แก่ ๑) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
๒) การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ๓) การเป็นภูมิภาคที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่
เท่าเทียมกัน และ ๔) การเป็นภูมิภาคที่บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ แผนงานการจัดตั้ง AEC
เป็นเอกสารที่มุ่งการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลและตระหนักถึงศักยภาพและความสามารถของรัฐสมาชิกอาเซียน
เพื่อดำเนินการตามแผนงานนี้ แผนงานประกอบด้วยประเด็นหลักทั้งหมด ๓๖ ประเด็น ในแต่ละประเด็นมีการ
ปฏิบัติรองรับ

๒.๒.๑ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

๒.๒.๑.๑ การขจัดภาษี

๒.๒.๑.๒ การขจัดมาตรการที่มีใช่ภาษี

๒.๒.๑.๓ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

๒.๒.๑.๔ การอำนวยความสะดวกทางการค้า

๒.๒.๑.๕ การรวมกลุ่มทางศุลกากร

๒.๒.๑.๖ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วย
ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน

๒.๒.๑.๗ มาตรฐานและอุปสรรคทางเทคนิค

๒.๒.๑.๘ การเปิดเสรีการค้าบริการ

๒.๒.๑.๙ การคุ้มครองการลงทุน

๒.๒.๑.๑๐ การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือ

๒.๒.๑.๑๑ การส่งเสริมและการสร้างความรับรู้ในด้านการลงทุน

๒.๒.๑.๑๒ การเปิดเสรีการลงทุน

๒.๒.๑.๑๓ ส่งเสริมการพัฒนาและการรวมกลุ่มตลาดทุนของอาเซียน

๒.๒.๑.๑๔ อนุญาตการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น

๒.๒.๑.๑๕ การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

๒.๒.๑.๑๖ สาขาสำคัญในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

๒.๒.๑.๑๗ เพิ่มการค้าภายในและภายนอกอาเซียนและพัฒนาความสามารถ

ในการแข่งขันของสินค้าอาหาร เกษตรและป่าไม้ ในระยะยาว

๒.๒.๑.๑๘ ส่งเสริมความร่วมมือแนวทางร่วมและการถ่ายโอนเทคโนโลยี
ระหว่างอาเซียนกับองค์กรระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาคและภาคเอกชน

๒.๒.๑.๑๙ ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรของอาเซียน

๒.๒.๒ การไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง

๒.๒.๒.๑ นโยบายการแข่งขัน

๒.๒.๒.๒ การคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๒.๒.๓ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๒.๔ การขนส่งและการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งต่อเนื่อง
หลายรูปแบบ

๒.๒.๒.๕ การขนส่งทางบก

๒.๒.๒.๖ การขนส่งทางน้ำและทางอากาศ

๒.๒.๒.๗ โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล

๒.๒.๒.๘ พัฒนาการเชื่อมโยงความเร็วสูงระหว่างโครงสร้างพื้นฐานด้าน
ข้อมูลของทุกประเทศสมาชิกอาเซียน

๒.๒.๒.๙ ความร่วมมือด้านพลังงาน

๒.๒.๒.๑๐ การลดสถานะก๊าซเรือนกระจกด้วยนโยบายและมาตรการที่มี
ประสิทธิผล และการสร้างแหล่งพลังงานทดแทน

๒.๒.๒.๑๑ ความร่วมมือด้านการทำเหมืองแร่

๒.๒.๒.๑๒ การสนับสนุนด้านการเงินแก่โครงการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานต่างๆ

๒.๒.๒.๑๓ การดำเนินงานโดยให้มีการสร้างเครือข่ายของความตกลงว่า
ด้วยการหลีกเลี่ยงการจัดเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศสมาชิก

๒.๒.๒.๑๔ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์

๒.๒.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน

๒.๒.๓.๑ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๒.๒.๓.๒ ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน

๒.๒.๔ การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

๒.๒.๔.๑ แนวทางการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันต่อปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับภายนอก

๒.๒.๔.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเครือข่ายอุปทานของโลก

๒.๓ แผนงานการจัดตั้ง ASCC

คุณลักษณะ ๖ ประการของ ASCC ได้แก่ ๑) การพัฒนามนุษย์ ๒) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ๓) ความยุติธรรมและสิทธิ ๔) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ๕) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และ ๖) การลดช่องว่างการพัฒนา แผนงาน ASCC เป็นเอกสารที่มุ่งการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลและตระหนักถึงศักยภาพและความสามารถของรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อดำเนินการตามแผนงานนี้ แผนงานประกอบด้วยประเด็นหลักทั้งหมด ๓๒ ประเด็น ในแต่ละประเด็นมีการปฏิบัติรองรับ

๒.๓.๑ การพัฒนามนุษย์

๒.๓.๑.๑ ให้ความสำคัญกับการศึกษา

๒.๓.๑.๒ การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒.๓.๑.๓ ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม

๒.๓.๑.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๓.๑.๕ อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

๒.๓.๑.๖ เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชนผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๒.๓.๑.๗ พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ

๒.๓.๒ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

๒.๓.๒.๑ การจัดความยากจน

๒.๓.๒.๒ เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์

๒.๓.๒.๓ ส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร

๒.๓.๒.๔ การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ

๒.๓.๒.๕ การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ

๒.๓.๒.๖ รับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยเสถียร

๒.๓.๒.๗ สร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

๒.๓.๓ ความยุติธรรมและสิทธิ

ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๒.๓.๓.๑ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เด็ก

๒.๓.๓.๒ คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่น

๒.๓.๓.๓ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

๒.๓.๔ ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๓.๔.๑ จัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก

๒.๓.๔.๒ จัดการและป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน

๒.๓.๔.๓ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและ

อาเซียนและเขตเมือง

๒.๓.๔.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๔.๕ ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเมืองต่างๆ ของ

ฐานข้อมูล

๒.๓.๔.๖ ทำการประสานกันเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและ

๒.๓.๔.๗ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

๒.๓.๔.๘ ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

๒.๓.๔.๙ ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด

๒.๓.๔.๑๐ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและการ

จัดการต่อผลกระทบ

๒.๓.๔.๑๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน

๒.๓.๕ การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

การเป็นประชาคม

๒.๓.๕.๑ ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของ

๒.๓.๕.๒ อนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

๒.๓.๕.๓ ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม

๒.๓.๕.๔ มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชน

๒.๓.๖ การลดช่องว่างทางการพัฒนา

๓. โอกาสและอุปสรรคของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

๓.๑ การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านเศรษฐกิจและการค้า แต่ก็อาจทำให้ปัญหาด้านความมั่นคงซับซ้อนมากขึ้นด้วย โดยคาดว่าปัญหาดังเดิม เช่น ยาเสพติด การลักลอบเข้าเมือง การแพร่ขยายของอาวุธ และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่างๆ จะขยายตัวมากขึ้น จากการเปิดเสรีด้านการเดินทางและการขยายการท่องเที่ยว ปัญหาบางประการที่หมดไปแล้วอาจวนกลับมาอีก เช่น การแพร่ระบาดของโรคภัยร้ายแรง ขณะที่ปัญหาใหม่จะขยายตัวมากขึ้น เช่น ภัยจาก Cyber ปัญหาสมองไหล การแพร่ขยายและการรวมกลุ่มของกลุ่มบุคคลที่มีความคิดหัวรุนแรงในประเทศอาเซียนที่เป็นมุสลิมหรือที่เป็นสังคมมุสลิม เป็นต้น

๓.๒ การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ในสามเสาหลัก คือ APSC, AEC, ASCC ในส่วนของ AEC มีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุดเพราะแต่ละประเทศกำลังเปิดเศรษฐกิจสู่ภายนอกและมีระบบเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ในส่วนของ APSC อาจมีปัญหาเพราะประเทศสมาชิกอาเซียนมีระบบการปกครองที่แตกต่างกันตั้งแต่ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์จนถึงระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อการตัดสินใจและการดำเนินนโยบายร่วมกัน เพราะกลไกและวิธีคิดในการกำหนดนโยบายค่อนข้างแตกต่างกัน การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนยังมีอุปสรรคที่สำคัญหลายด้าน ได้แก่

๓.๒.๑ การขาดปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน

๓.๒.๒ อาเซียนยังไม่มีนโยบายร่วมกันในประเด็นที่เป็นกิจการภายนอก เช่น นโยบายต่างประเทศ นโยบายความมั่นคง นโยบายทางทหารหรือการป้องกันร่วมกัน นโยบายเศรษฐกิจต่อประเทศภายนอกอาเซียน และไม่มีหลักการที่กำหนดให้กิจการของอาเซียนต้องมาก่อน (ASEAN Affairs come first)

๓.๒.๓ ผู้นำอาเซียนขาดการพบปะที่ไม่เป็นทางการอย่างสม่ำเสมอ จึงขาดความคุ้นเคย และยังอ่อนไหวต่อแรงกดดันจากภายนอกกลุ่มค่อนข้างมาก การเมืองภายในแต่ละประเทศยังเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือของอาเซียน

๓.๒.๔ การสร้างความมั่นใจที่จะพัฒนาไปสู่การทูตเชิงป้องกัน (Defense Diplomacy) ยังไม่เกิดขึ้น

๓.๒.๕ ความสัมพันธ์กับกลุ่มความร่วมมืออื่นๆ ยังมีน้อย ไม่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นกลุ่มหรือประชาคม

๓.๒.๖ ขาดการวางยุทธศาสตร์และจุดยืนร่วมกันในเวทีต่างๆ

๓.๒.๗ สมาชิกอาเซียนยังมีความรู้สึกในความเป็นชาติสูง

๓.๒.๘ อาเซียนยังขาดการวางแผนงานร่วมกัน ที่ผ่านมามักจะถูกผลักดันโดย
มหาอำนาจ

สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ

๑. บทบาทของประเทศมหาอำนาจต่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศมหาอำนาจที่มี
บทบาทสำคัญต่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สหรัฐอเมริกาพยายามสร้างกลุ่ม Trans-Pacific
Partnership (TPP) ขณะที่จีนพยายามสร้างกลุ่ม Regional Comprehensive Economic Partnership
(RCEP) ส่งผลกระทบต่อนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของไทยด้านความสัมพันธ์กับประเทศ
มหาอำนาจเหล่านี้ทั้งในฐานะประเทศไทย และประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๑ สหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งเป็นเขตผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา
และกำลังเผชิญกับการขยายบทบาทของจีนเพื่อแทนที่สหรัฐอเมริกามากขึ้น สหรัฐอเมริกาจะเร่งรื้อฟื้น
บทบาทและอิทธิพลในภูมิภาคนี้มากขึ้น โดยการกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือกับพันธมิตรดั้งเดิม
คือ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ส่วนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากกระชับ
ความร่วมมือกับฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศไทยแล้ว สหรัฐอเมริกายังพยายามขยายความ
ร่วมมือกับประเทศที่มีปัญหาเกี่ยวกับจีน โดยเฉพาะเวียดนาม ซึ่งขัดแย้งกับจีนเรื่องการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ
ในทะเลจีนใต้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับอาเซียนในฐานะองค์กรมากขึ้น นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังมีแผน
จะเพิ่มกำลังทางเรือในมหาสมุทรแปซิฟิกจากร้อยละ ๕๐ เป็น ร้อยละ ๖๐ ของกองกำลังทางทะเลของ
สหรัฐอเมริกาภายในปี ๒๕๖๓ เพื่อคงความเป็นมหาอำนาจทางทหารและความมั่นคงในภูมิภาคต่อไป

๑.๒ จีนจะมุ่งสร้างฐานในอาเซียนโดยผ่านเขตการค้าเสรี จีน-อาเซียน (CAFTA) และ
กลไกอาเซียน + สาม ซึ่งจะทำให้อิทธิพลของจีนในอาเซียนสูงขึ้นอย่างมาก ถึงแม้สหรัฐอเมริกาคงจะกลับเข้า
มากกระชับความสัมพันธ์กับภูมิภาคนี้อีกครั้ง และนำไปสู่การแข่งขันอิทธิพลที่เข้มข้นมากขึ้นระหว่าง
มหาอำนาจทั้งสองในอาเซียน แต่คงจะไม่นำไปสู่การเผชิญหน้าที่สำคัญ เนื่องจากต่างตระหนักถึง
ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับจากการที่อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีเสถียรภาพและสันติภาพมากกว่า
นอกจากนี้จีนยังยึดถือหลักการเอาชนะโดยไม่ต้องรบ ขณะที่สหรัฐอเมริกามีศักยภาพทางเศรษฐกิจถดถอย
ลงจึงน่าจะสูญเสียอิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีนไม่ได้ จีนยังพยายามที่จะเพิ่มช่องทางนำเข้าพลังงานโดยไม่ผ่าน
ช่องแคบมะละกา ซึ่งขณะนี้จีนใช้ทั้งเมียนมา บังคลาเทศ และปากีสถาน โดยมองไทยเป็นทางเลือกที่
สำคัญทั้งในแง่พลังงานและยุทธศาสตร์การเชื่อมเส้นทางโกลบอลกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม การ
ที่จีนจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งพลังงานและวัตถุดิบมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่าง

ต่อเนื่อง อาจจะไปสู่ความขัดแย้งกับประเทศต่างๆ โดยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวโน้มว่า ความขัดแย้งเรื่องพื้นที่ทับซ้อนในทะเลจีนใต้มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

๒. นโยบายรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติ โดยจำแนกเป็น ๑๑ ด้านดังนี้

๒.๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย รัฐบาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ย่ำยีหรือประสังข์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

๒.๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

๒.๒.๑ ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ ๕ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไก ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหาหายสาบสูญ การค้าอาวุธการค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

๒.๒.๒ เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม จัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อนเพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

๒.๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ รอดพ้นจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลก ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้

๒.๒.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่า นโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

๒.๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชน จึงมีนโยบายที่จะดำเนินการดังนี้

๒.๓.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

๒.๓.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทานโดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

๒.๓.๓ ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

๒.๓.๔ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคม ในอนาคตโดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

๒.๓.๕ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

๒.๓.๖ จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

๒.๓.๗ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกกล้าเขตป่าสงวนโดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกกล้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

๒.๔.๑ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๒.๔.๒ ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและ บูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน และนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๒.๔.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการ เรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่าง อิสระและคล่องตัวขึ้น

๒.๔.๔ พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้ และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และ หลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งใน ด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหาการรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็น พลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

๒.๔.๕ ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงาน ที่มีทักษะโดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้ เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๔.๖ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของ ความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสม มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๔.๗ ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้ องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุข และความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

๒.๔.๘ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้สร้างความภาคภูมิใจใน ประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับ ภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

๒.๔.๙ สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลัก วัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

๒.๔.๑๐ ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๒.๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชนรัฐบาลจะ วางรากฐาน พัฒนา และเสริมความเข้มแข็งให้แก่การให้บริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน โดยเน้นความทั่วถึง ความมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ดังนี้

๒.๕.๑ วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาค ส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูล ระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

๒.๕.๒ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรครุนแรงกว่ารอให้ป่วย แล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลางปรับระบบการ ทำงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและให้ภาคเอกชนสามารถ มีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดย รัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการร่วมลงทุน และการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

๒.๕.๓ เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิง นโยบายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายได้อย่างทันท่วงที

๒.๕.๔ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจรอันนำไปสู่การ บาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงานและการ ดูแลผู้บาดเจ็บ

๒.๕.๕ ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัย เยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้ มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

๒.๕.๖ ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุมบุญการปลูกถ่ายอวัยวะและ สเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

๒.๕.๗ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

๒.๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ความไม่สงบทางการเมืองที่ดำเนินมานานกว่า ๖ เดือนจนถึงกลางปีนี้ มีผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก แม้คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจจนเริ่มฟื้นตัวแล้ว แต่ก็ยังไม่อาจขยายตัวเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลายเรื่อง เพื่อที่จะสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง ตั้งแต่การจัดเก็บภาษีซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ปัญหาหนี้ภาครัฐ การใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนปัญหาการใช้น้ำในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งขาดแคลนเป็นประจำในฤดูแล้ง ในขณะที่มีน้ำท่วมบ่อยครั้งในฤดูฝน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาก่อนที่ค้ำคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๒.๖.๑ ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้ และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยติดตามให้มีการเบิกจ่ายอย่างคล่องตัวตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งจะดูแลไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค

๒.๖.๒ สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดหางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงานรวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมประหยัดไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

๒.๖.๓ กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี เช่น โครงการขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครมาจัดทำเป็นโครงการ

ลงทุนร่วมกับเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีทั้งในวงการก่อสร้าง วงการอสังหาริมทรัพย์ และตลาดการเงิน

๒.๖.๔ คู่มือเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุน การผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

๒.๖.๕ ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น ให้สะดวกรวดเร็วขึ้นตลอดจนลดขั้นตอนของกระบวนการด้านธุรการและเอกสารอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ระบบการส่งสินค้าเร็วขึ้น พร้อมทั้งแสวงหาตลาดที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการส่งออกซึ่งครอบคลุมถึงการค้าชายแดนที่มีความสำคัญมากขึ้น

๒.๖.๖ ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน ธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

๒.๖.๗ ในระยะต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน เพื่อที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

๒.๖.๘ แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็ว ไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี

๒.๖.๙ ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุน และให้มีภาวะภาษีที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศและให้ผู้บริโภคตระหนักว่าจะไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย รวมถึงดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งจากการใช้ฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงและจากพลังงานทดแทนทุก

ชนิด ด้วยวิธีการที่เปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นมิตรต่อสถานะแวดล้อม พร้อมทั้งร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

๒.๖.๑๐ ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้คงอัตราภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางการค้าและขยายฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุดรวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

๒.๖.๑๑ บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งมีจำนวนสูงมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน ๕ ปีข้างหน้า อันจะทำให้เหลืองบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

๒.๖.๑๒ ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ด้านคมนาคมทางบกโดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและรถไฟฟ้าเชื่อมกรุงเทพมหานครกับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชนและเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำต่อได้ทันที ด้านคมนาคมทางอากาศโดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสากลในภูมิภาค ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมการบินของประเทศการซ่อมบำรุงอากาศยาน และการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งการใช้ท่าอากาศยานในภูมิภาคเสริมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง เช่น ท่าอากาศยานอุตะเถา เป็นต้น และด้านการคมนาคมทางน้ำโดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำและชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการเร่งรัดพัฒนาท่าเทียบเรือชายฝั่งที่ทำเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศ และเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

๒.๖.๑๓ ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยโครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษา และการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนา ระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ

สาขาขนส่งและการประกอบกิจการโลจิสติกส์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในภาคขนส่งเพิ่มขึ้น

๒.๖.๑๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาวิสาหกิจที่ชัดเจนพร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการของรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาด้านการเงินและการดำเนินงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐในการพัฒนาประเทศและพัฒนากลไกการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศส่วนรวม ค้ำคูณครองผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้บริการประชาชนได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการบริหารจัดการหนี้ทั้งในส่วนที่รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจรับภาระอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพเพื่อลดภาระทางการคลัง

๒.๖.๑๕ ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๖.๑๖ ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ และส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อปรับกระบวนการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติ

๒.๖.๑๗ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาการบริหารจัดการภายในองค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบ และมีเอกภาพที่ชัดเจนทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดและโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

๒.๖.๑๘ ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกรสมัยใหม่ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง ทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัล และ การใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดัน ๑๓งานสำคัญของประเทศชาติในเรื่องนี้ และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้ได้อย่างจริงจัง

๒.๗ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียนการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี ๒๕๕๘ จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านชายแดนและการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน

๒.๗.๑ เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง / ใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้า การลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผลใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้าด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค รวมถึงการปรับกฎเกณฑ์การค้าและระบบพิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือยกเลิกขั้นตอนบางเรื่อง และปรับระบบภาษีและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้งสำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การลงทุนของภูมิภาคได้ในที่สุด

๒.๗.๒ พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับโดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ให้สามารถแข่งขันได้รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทย

ได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่น ในอาเซียนมาเป็นเวลานานแล้ว ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลายเพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้น ทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

๒.๗.๓ พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน ๘ กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอการยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

๒.๗.๔ เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๗.๕ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศและขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย

๒.๗.๖ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ ๖ ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์ สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๒.๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย ดังนี้

๒.๘.๑ สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐ : ๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

๑.๘.๒ เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

๒.๘.๓ ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

๒.๘.๔ ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ไม่เพียงแต่จะใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง โดยจัดให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ในกรณีที่ต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

๒.๘.๕ ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การตั้งศูนย์วิเคราะห์ ห้องปฏิบัติการสถาบัน และศูนย์วิจัย เป็นต้น

๒.๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และ

แร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่าง ๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนดังนี้

๒.๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

๒.๙.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

๒.๙.๓ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดพื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่องเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๙.๔ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

๒.๙.๕ เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทิ้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อจะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมีโดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๒.๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐระบบราชการเป็นระบบที่ใหญ่โตมโหฬาร ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณและอำนาจตามตัวบทกฎหมาย ตลอดจนดุลพินิจอันกว้างขวางของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษให้ความสะดวก หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำมาหากินและการดำรงชีวิตได้ แต่น่าเสียดายว่าในเวลาที่ผ่านมา ระบบราชการและเจ้าหน้าที่บางส่วนกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศเพราะติดขัดที่กฎระเบียบนานาประการซึ่งมีมาแต่อดีตและยังมีได้แก้ไขให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งยังไม่อาจใช้เป็นกลไกเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ เช่น เสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้เวลามากมีการขออนุญาตซ้ำซ้อน ใช้ระบบตรวจสอบที่ไม่จำเป็นจนเป็นภาระแก่ประชาชน บางครั้ง มีการปล่อยปละละเลยสลับกับการเข้มงวดกวดขันจัดระเบียบแบบไฟไหม้ฟาง มีการทุจริตคอร์รัปชันสร้างความไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่จูงใจ

ให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศดังที่ปรากฏในผลการสำรวจหรือรายงานประจำปีของหน่วยงานต่างประเทศบางแห่งเกี่ยวกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความสะดวกหรือยากง่ายในการทำธุรกิจในประเทศไทยมาแล้วรัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

๒.๑๐.๑ ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือลึกล้ำกันหรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แกไขกฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ และการรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

๒.๑๐.๒ ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขั้นตอนที่แน่นอน ระยะเวลาดำเนินการที่รวดเร็ว และระบบอุทธรณ์ที่เป็นธรรม โปร่งใส มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต การสูญเสียโอกาสหรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

๒.๑๐.๓ ยกกระต๊บสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการเชิงรุกทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ต้องเดินทางเข้ามายังส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการหลากหลายซึ่งจะจัดตั้งตามที่ชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถ

๒.๑๐.๔ เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

๒.๑๐.๕ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกในการรักษาคคีศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแกไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร

หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ค่าซื้อและเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

๒.๑๐.๖ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤตินิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้านที่จะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤตินิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ซึ่งจะนำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ขัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

๒.๑๐.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบทั้ง จะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤตินิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือขัดขวาง

๒.๑๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในสังคมที่อารยะ การยึดหลักนิติธรรมคือมีกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่ตัวบุคคลหรืออำเภอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปกครองย่อมเป็นสาระสำคัญ แต่หลักนิติธรรมจะเป็นที่ยอมรับนับถือได้มิใช่เพียงสักแต่ว่ามีกฎหมาย หากกฎหมายเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เป็นธรรม คำนึงสิทธิมนุษยชน ทั้งต้องมีกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงได้ง่ายมีมาตรฐานตามหลักสากล ทันสมัยและเป็นธรรมด้วย มิฉะนั้นจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งและการโกรธแค้นชิงชังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องดังกล่าวดังนี้

๒.๑๑.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศ และกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศโดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

๒.๑๑.๒ เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนร่วมให้ความรู้เสริม

ศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและถือถือการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

๒.๑๑.๓ ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

๒.๑๑.๔ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกชั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

๒.๑๑.๕ ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว

๒.๑๑.๖ นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบหรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

๓. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้แถลงนโยบายรวม ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ นโยบายทั่วไป

๓.๑.๑ การปฏิบัติราชการให้ยึดถือกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง นโยบายและมติคณะรัฐมนตรีนโยบายและแนวทางของคณะรักษาความสงบแห่งชาติตมตีสภาโกลาโหม ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ แผนแม่บทการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม แผนพัฒนาขีดความสามารถของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งแผนแม่บทหรือแผนหลักในการดำเนินการด้านต่าง ๆ โดยปรับปรุงให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับภารกิจและสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ

๓.๑.๒ ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของกระทรวงกลาโหมอย่างเต็มความสามารถในการสนับสนุนนโยบายสำคัญของรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติและสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๓.๒ นโยบายเฉพาะ

๓.๒.๑ พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างสมพระเกียรติ ทั้งในฐานะที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย เพื่อให้สถาบัน

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจที่มั่นคงและยั่งยืนของประชาชนชาวไทย และเป็นสถาบันหลักที่สำคัญยิ่งของประเทศ โดยจะต้องดำเนินการและปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ

๓.๒.๒ พัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อจัดระเบียบสถานะแวดล้อม ด้านความมั่นคง สร้างความไว้วางใจ สร้างเสถียรภาพ และสันติภาพร่วมกัน โดยให้ความสำคัญในการป้องกันและลดความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศต่อนานาชาติ การสนับสนุนภารกิจ เพื่อสันติภาพและเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติและความร่วมมือในภูมิภาคการริเริ่มและพัฒนาความร่วมมือทางทหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การรักษาความสมดุล ของความสัมพันธ์กับประเทศที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค การเร่งรัดการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนที่ยังคงมีปัญหา รวมทั้งการสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๓.๒.๓ พัฒนาการฉันทกกำลังกับทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อการป้องกันประเทศ ด้วยการนำพลังอำนาจแห่งชาติทุกด้านมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจเพื่อความมั่นคงร่วมกับกระทรวงกลาโหม โดยในยามปกติกระทรวงกลาโหมจะต้องใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ด้วยการช่วยพัฒนาพลังอำนาจแห่งชาติทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยเฉพาะการปฏิรูปประเทศ การจัดระเบียบสังคม การควบคุมการกระทำผิดกฎหมาย การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติการแก้ไขและป้องกันปัญหาอาชญากรรมและการเร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมทั้งสนับสนุนการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง การช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะจากปัญหาสาธารณสุข โรคระบาด และโรคติดต่อ การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะการค้าอาวุธ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์และการก่อการร้ายสากล

๓.๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพกองทัพและระบบการป้องกันประเทศให้มีความพร้อมในการพิทักษ์รักษา เอกราช อธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในด้านการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง โดยยึดมั่นในหลักการการมีกำลังรบเพื่อป้องกันตนเองและใช้การปฏิบัติการในลักษณะการรวบรวมเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพลให้มีความพร้อมและมีคามมุ่งมั่นในการปฏิบัติการด้วยความเสียสละ พัฒนาการข่าวเชิงรุกให้สามารถแจ้งเตือนทางยุทธศาสตร์และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาได้ทันเวลา พัฒนาการส่งกำลังบำรุงร่วมโดยใช้ประโยชน์จากงาน

มาตรฐานยุทธโศปกรณ์ทางทหาร และศักยภาพด้านต่าง ๆ ที่แต่ละเหล่าทัพมีอยู่ พัฒนาความร่วมมือจากประชาชนให้พร้อมสนับสนุนภารกิจของทหารได้ตั้งแต่ยามปกติพัฒนาระบบกำลังสำรองและระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางทหาร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสำรองอาวุธยุทธโศปกรณ์และพลังงานเพื่อความมั่นคง

๓.๒.๕ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์รายการที่จำเป็น พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศ ให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค และสามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม และความสามารถในการรับมือกับสงครามไซเบอร์

๓.๒.๖ ให้ความสำคัญกับการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี เพื่อตอบแทนคุณความดี และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับกำลังพลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศ รวมทั้งพัฒนาการใช้ศักยภาพของทหารผ่านศึกเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ

๓.๒.๗ พัฒนากองทัพบกให้มีโครงสร้างที่เหมาะสม มีกำลังพลที่มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาระบบข้าราชการพลเรือนกลาโหมให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ความพร้อมทางร่างกายและจิตใจของกำลังพล ปรับปรุงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งสนับสนุนสิทธิและหน้าที่กำลังพลของกองทัพบกเพื่อให้เป็นทหารอาชีพ และสามารถผนึกกำลังกับประชาชนเพื่อร่วมกันรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓.๓ นโยบายเร่งด่วนในระยะ ๑ ปี

๓.๓.๑ พิทักษ์รักษาและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์โดยร่วมกับส่วนราชการและภาคประชาชน จัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่บทความเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๓.๓.๒ สนับสนุนรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนใน ๕ เรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน ได้แก่ ๑) การบริหารจัดการชายแดน

๒) การสร้างความมั่นคงทางทะเล ๓) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ๔) การสร้างความไว้วางใจและการทำงานร่วมกัน และ ๕) การเสริมสร้างศักยภาพ ในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเร่งรัดการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการแพทย์ทหารอาเซียนในประเทศไทย การจัดตั้งเครือข่ายติดต่อสื่อสารด้านความมั่นคง ในกรอบอาเซียน และการเตรียมการฝึกซ้อมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหาร และคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติในกรอบอาเซียน

๓.๓.๓ สนับสนุนกำลังพลและยุทโธปกรณ์ในการกิจการแก้ไขสถานการณ์ จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและการนำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่อย่างยั่งยืนโดยเร็ว ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มภารกิจรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

๓.๓.๔ ปรับปรุงโครงสร้างกำลังกองทัพให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่เป็นกำลังอเนกประสงค์ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติการร่วม มีความคล่องตัวและตอบสนองภารกิจได้อย่างหลากหลาย ทั้งภารกิจป้องกันประเทศและภารกิจสนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของชาติในด้านต่างๆ รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในทุกรูปแบบ

๓.๓.๕ พัฒนาระบบกำลังสำรองให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้กำลังกองทัพและให้เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายด้านความมั่นคงของประเทศ โดยผลักดันร่างพระราชบัญญัติกำลังสำรองให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๓.๓.๖ พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในความรับผิดชอบของกระทรวงกลาโหมให้มีรูปแบบและการดำเนินการที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถพึ่งพาตนเอง ในยามสงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้จัดทำยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อใช้เป็นหลักในการพัฒนากิจการอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๗ สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศตามแนวทางของคณะรักษาความสงบแห่งชาติด้วยการสนับสนุนการจัดระเบียบสังคม การสร้างความปรองดองของคนในชาติ และควบคุมการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนการปฏิรูปประเทศ ตามแนวทางของสภาปฏิรูปแห่งชาติด้วยการปรับภารกิจของคณะทำงานเตรียมการปฏิรูป เพื่อคืนความสุขให้คนในชาติโดยสนับสนุนข้อมูลเพิ่มเติมและจัดการรับฟังความคิดเห็นในการปฏิรูปทั้ง ๑๑ ด้าน

๓.๓.๘ สนับสนุนรัฐบาลในการจัดตั้งและพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อม ในระดับชาติภายใต้ศักยภาพของกองทัพที่มีอยู่ รวมทั้งจัดกำลังพลและยุทโธปกรณ์เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติและสนับสนุนการป้องกันอุทกภัยและการบริหารจัดการน้ำตามแนวทางของรัฐบาล

๓.๓.๙ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และการฟื้นฟูอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจในท้องถิ่นบูรณาการควบคู่กับการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน โดยให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ดีกินดีบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓.๑๐ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางทหารระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและยาเสพติด การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน รวมทั้งการจัดทำโครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรมและปศุสัตว์ให้กับประเทศเพื่อนบ้าน

๓.๓.๑๑ เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณปี๒๕๕๘ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด เพื่อช่วยกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้เน้นการดำเนินการตั้งแต่ไตรมาสแรก ด้วยการเร่งรัดการฝึก อบรม ประชุม สัมมนาภายในประเทศ เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่กักไว้เบิกเหลืออมปี และเตรียมการจัดหาพัสดุให้พร้อมที่จะก่อหนี้ผูกพันได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

๔. แผนปฏิบัติการ ๓ ปี กระทรวงกลาโหม (ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘) ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘

จากยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการรองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ในส่วนที่กระทรวงกลาโหมเกี่ยวข้องคือยุทธศาสตร์ที่ ๗ การเสริมสร้างความมั่นคงซึ่งส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ

๔.๑ เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ

๔.๑.๑ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

๔.๑.๓ เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมการเมืองและความมั่นคง

๔.๑.๔ เสริมสร้างความร่วมมือทหาร-พลเรือน และการฝึกซ้อมการบริหารจัดการภัยพิบัติ และสถานการณ์ฉุกเฉิน

๔.๒ การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล

๔.๒.๑ พัฒนาระบบเฝ้าตรวจชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล

๔.๒.๒ บูรณาการการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ชายแดนเพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนด้านการป้องกันทางทหาร และความมั่นคงอาเซียนมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ธรรมชาติ

๔.๓.๑ ส่งเสริมธรรมชาติทุกภาคส่วน

๔.๔ ปัจจัยสนับสนุน

๔.๔.๑ ส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของอาเซียน

๔.๔.๒ จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านความมั่นคง

กระทรวงกลาโหมได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการรองรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของรัฐบาลเป็น ๓ ด้าน ๗ ประการ ดังนี้

๑. การพัฒนาด้านกำลังพล

กรอบการดำเนินการคือพัฒนาการฝึกศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของชาติในอาเซียนของกำลังพลในกองทัพให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ได้อย่างประสานสอดคล้องเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

๒. การพัฒนาด้านการจัดทำงบประมาณ

ดำเนินการโดยปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้สามารถตอบสนองและสามารถรองรับต่อภารกิจ และสนับสนุนการรวมตัวเป็น AC ในปี ๒๕๕๘ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ

ดำเนินการภายใต้ ๕ ประเด็นหลัก

๓.๑ บูรณาการในกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียนที่ได้มีการจัดทำไว้อยู่แล้ว โดยให้รายงานผ่านกองบัญชาการกองทัพไทย และนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๓.๒ ดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดในกรอบ ADMM/ADMM-Plus ทั้ง ๙ ฉบับให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยการจัดทำแผนงานงบประมาณเพื่อรองรับทั้ง ๙ ด้าน กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี (ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๘) และแผนปฏิบัติราชการประจำปี (ปี ๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๗ ปี ๒๕๕๘) เอกสารแนวความคิดในกรอบ ADMM/ADMM-Plus ประกอบด้วย

๓.๒.๑ ความร่วมมือระหว่างกลาโหมอาเซียนกับองค์กรภาคประชาสังคมในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่

๓.๒.๒ การใช้ทรัพยากรและศักยภาพทางทหารอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ

๓.๒.๓ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน

๓.๒.๔ การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบอาเซียน

๓.๒.๕ การจัดตั้งคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญ ๕ ด้าน ได้แก่ ความมั่นคงทางทะเล การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การแพทย์ ทหาร และการต่อต้านการก่อการร้าย

๓.๓ จัดตั้งกลไกการดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือในกรอบอาเซียน และพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขกลไกหรือกฎระเบียบต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

๓.๔ ปรับปรุงแผนป้องกันประเทศและภารกิจของกองกำลังป้องกันชายแดนให้ สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ด้วยการเตรียมความพร้อมของหน่วย ยุทธโศปกรณ์ บุคลากร ให้มีความเป็นสากล และสามารถรองรับการแก้ไขปัญหาพร้อมกันของอาเซียนในภาพรวมได้

๓.๕ สนับสนุนการเป็น AEC และ ASCC ด้วยการใช้ศักยภาพและขีดความสามารถ ของกระทรวงกลาโหม

สรุป

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายนอก เพื่อกำหนดโอกาสหรือปัจจัยภายนอก กองทัพอากาศที่สนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ และอุปสรรคหรือปัจจัยภายนอก กองทัพอากาศที่ไม่สนับสนุนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ เป็นการตรวจสอบสถานะ แวดล้อมภายนอกกองทัพอากาศ ในบริบทเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในระดับกระทรวงกลาโหม ระดับชาติ และระดับอาเซียน โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การระดมความคิด และการ ประชุมวิชาการ ข้อมูลเอกสารในระดับกระทรวงกลาโหมศึกษาจากยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ระดับชาติศึกษาจากนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล และระดับอาเซียนศึกษาจากแผนการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน การแสดงความคิดเห็นของหน่วยเกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายนอก สรุปได้ ดังนี้

๑. โอกาส

๑.๑ อาเซียนมีกลไกจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน ประกอบด้วย กฎบัตรอาเซียน (ธรรมนูญ/กรอบทางกฎหมายและทางสถาบัน) แผนจัดตั้งประชาคมอาเซียน ๓ เสาหลัก ได้แก่ ประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่สนับสนุนการดำเนินการตามแผนจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน กลไกดังกล่าวทำให้ประเทศสมาชิกมีแนวทางการปฏิบัติที่มีทิศทางเดียวกันในความร่วมมือ ทั้งการเสริมสร้าง การพัฒนา การส่งเสริม และการสนับสนุน

๑.๒ รัฐบาลมียุทธศาสตร์และกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ โดยมีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ เป็นสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

มีคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการรับผิดชอบในภาพรวมของแต่ละเสาหลัก ทำให้ทุกหน่วยงานมีเป้าหมายเดียวกันที่จะผลักดันให้ประเทศมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๑.๓ กระทรวงกลาโหมมีการปรับแก้ไขยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ๔ ปี พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ ให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมีแผนปฏิบัติการ ๓ ปี (ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘) ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ทำให้กองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพมีแนวทางในการปรับแผนปฏิบัติการและกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ เพื่อความสอดคล้องในการได้มาซึ่งงบประมาณของการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเฉพาะ

๑.๔ การเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ คงจะยังไม่สมบูรณ์ ต้องมีการดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นไป จึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ระยะยาวรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

๑.๕ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างประเทศและภายในประเทศ เอื้ออำนวยต่อกองทัพอากาศที่จะใช้ขีดความสามารถเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่าย ในการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง และสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน

๒. อุปสรรค

๒.๑ การเมืองของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่องทางนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายต่างประเทศและความมั่นคง และไม่มียุทธศาสตร์ประเทศที่เรียกว่า Grand Strategy ทำให้ไม่สามารถมีบทบาทนำและนโยบายเชิงรุกในอาเซียน เสียโอกาสในการผลักดันเรื่องต่างๆ ในประชาคมอาเซียนทั้ง ๓ เสาหลัก

๒.๒ ประเทศมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน พยายามแข่งขันกันเข้ามามีอิทธิพลในอาเซียน โดยสหรัฐอเมริกาพยายามสร้างกลุ่ม Trans-Pacific Partnership (TPP) ขณะที่จีนพยายามสร้างกลุ่ม Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) ส่งผลกระทบต่อนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของไทยด้านความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจเหล่านี้ ทั้งในฐานะประเทศไทย และประเทศสมาชิกอาเซียน

๒.๓ ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านอีกหลายประเทศ อีกทั้งปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาความมั่นคงที่จะต้องเร่งแก้ไข หากปัญหานี้ยังคงดำรงอยู่ต่อไปก็จะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม

๒.๔ โครงสร้างองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างโอกาสการทำงานเชิงรุก ทำให้การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรของไทยทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนค่อนข้างช้าและขาดประสิทธิภาพ

๒.๕ ข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาขีดความสามารถของ
กองทัพอากาศไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด ทำให้ขีดความสามารถในการดำเนินการเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนอาจจะไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเมืองและความมั่นคง

บทที่ ๓

การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายใน

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒

ขีดความสามารถหลักของกองทัพอากาศ คือ “ขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางอากาศทุกมิติ เพื่อป้องกันราชอาณาจักรและรักษาผลประโยชน์ของชาติ” ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๒) มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนากำลังทางอากาศในยุคสงครามที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric warfare: NCW) กองทัพอากาศจึงกำหนดขีดความสามารถกองทัพอากาศตามแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations: NCO) ในทุกด้านให้มีความพร้อม ความทันสมัย และความเพียงพอในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่ไม่ใช่การรบ เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยมีขีดความสามารถตาม ๖ องค์ประกอบของการเป็นกองทัพอากาศที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Air Force : NCAF) ดังนี้

๑. ระบบบัญชาการและควบคุม (Command and Control)

ระบบบัญชาการและควบคุมที่สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลที่จำเป็นจากเครือข่ายทั้งด้านการรบ (Combat Network) และสนับสนุนการรบ (Support Network) เพื่อการหยั่งรู้สถานการณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Total Situational Awareness) อันจะเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาในการวางแผน อำนาจการ สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังทางอากาศในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่ไม่ใช่การรบได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันตามความต้องการในทุกสถานการณ์ อีกทั้งต้องสามารถรองรับการพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ระบบบัญชาการและควบคุมร่วม (Joint Command and Control)

๒. ระบบการตรวจจับ (Sensors)

ระบบการตรวจจับที่มีขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลในทุกๆ ความต้องการ เพื่อให้ได้รับข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลที่มีความถูกต้อง เพียงพอ ครบถ้วน และทันเวลา อีกทั้งสามารถจัดการข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่ชาญฉลาด (Smart Information) เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่ไม่ใช่การรบ ทั้งนี้ต้องสามารถรองรับการปฏิบัติการร่วมกับระบบการตรวจจับ (Sensor) ของกองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องภายใต้มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยของกองทัพอากาศ

๓. ผู้ปฏิบัติ/หน่วยปฏิบัติ (Shooters)

ผู้ปฏิบัติ/หน่วยปฏิบัติมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่ไม่ใช่การรบโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้มีอำนาจการทำลาย (fire power) ความแม่นยำ (precision) ความสามารถในการปฏิบัติการจากระยะไกล (stand-off) และ/หรือเกินระยะสายตา (beyond visual range) รวมทั้งรองรับการใช้งานอาวุธสมรรถนะสูงที่ทันสมัย โดยต้องสามารถบูรณาการและเชื่อมโยงเข้าสู่การปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO) ของกองทัพอากาศ อีกทั้งต้องมีความพร้อมในการเชื่อมโยงกับเครือข่ายของกองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพ และฝ่ายพลเรือนที่เกี่ยวข้อง

๔. เครือข่าย (Network)

เครือข่ายที่มีขีดความสามารถในการเชื่อมโยงทุกเครือข่ายหลักของกองทัพอากาศทั้งเครือข่ายด้านการรบ (combat network) และสนับสนุนการรบ (support network) ให้มีความแกร่ง (robustness) ความเพียงพอต่อความต้องการ (sufficiency) ความเชื่อถือได้ (reliability) ความรวดเร็ว (speed) ความปลอดภัย (security) และความทันสมัย (update) โดยครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลทางยุทธวิธีที่มีมาตรฐานสากลและสามารถเชื่อมโยงยุทธโศปกรณ์หลักของกองทัพอากาศได้ทุกประเภท

๕. ระบบสนับสนุนและการบริการ (Support and Service)

ดำรงขีดความสามารถในการปฏิบัติการกองทัพอากาศ และสนับสนุนการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง

๖. ทรัพยากรบุคคลและการปรับพฤติกรรม (Human and Behavior)

กำลังพลกองทัพอากาศมีค่านิยมสร้างสรรค์ (core value) และวัฒนธรรมการปฏิบัติงานมุ่งสู่การปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อีกทั้งกำลังพลมีความเข้าใจพื้นฐาน ความเชี่ยวชาญ และความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีเครือข่ายในการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลางได้อย่างเป็นมาตรฐานสากล และมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สรุป

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายในเพื่อกำหนดจุดแข็งหรือปัจจัยภายในกองทัพอากาศที่สนับสนุน และจุดอ่อนหรือปัจจัยภายในกองทัพอากาศที่ไม่สนับสนุน โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารยุทธศาสตร์กองทัพอากาศแล้วนั้น ขีดความสามารถกองทัพอากาศที่สามารถนำไปใช้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นขีดความสามารถในการใช้กำลังทางอากาศในการปฏิบัติการที่มีใช้การรบ มีหลายภารกิจ ได้แก่ การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพร่วมกับสหประชาชาติ การปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมในภูมิภาค การปฏิบัติการเพื่อบรรเทาสาธารณภัย การค้นหาและช่วยชีวิตในภูมิภาค การลำเลียงขนส่งในภูมิภาค

การรับส่งคณะรัฐบาลและบุคคลสำคัญ การต่อต้านอาชญากรรมและยาเสพติด การสำรวจและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติการพิเศษอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผล การตรวจสอบสภาวะแวดล้อมภายในมีดังนี้

๑. จุดแข็ง

๑.๑ กองทัพอากาศมีการจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาวที่มีกลยุทธ์เสริมสร้างความร่วมมือ ด้านความมั่นคงซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้หน่วยเกี่ยวข้องมีทิศทางและ จุดเริ่มต้นในการดำเนินการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑.๒ กองทัพอากาศมีนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้หน่วย เกี่ยวข้องสามารถปรับแผนงาน/โครงการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้น

๑.๓ กองทัพอากาศเป็นสถาบันที่มีองค์ความรู้และขีดความสามารถเฉพาะทาง ทั้งด้าน การรบและไม่ใช้การรบหลายสาขา ทำให้สามารถสนับสนุนกิจกรรมของประชาคมอาเซียนได้หลากหลาย กิจกรรม

๑.๔ กองทัพอากาศมีกำลังพลที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติการร่วมระหว่างประเทศ ในภารกิจทั้งด้านการรบและไม่ใช้การรบ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในเวทีของประชาคมอาเซียน

๑.๕ กองทัพอากาศมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรองรับ ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ทำให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

๒. จุดอ่อน

๒.๑ การนำยุทธศาสตร์กองทัพอากาศไปปฏิบัติในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความ พร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังไม่ชัดเจน

๒.๒ บุคลากรกองทัพอากาศส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ และความ ตระหนักในความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับค่อนข้างต่ำ

๒.๓ ประสิทธิภาพการบริหารกำลังพลของกองทัพอากาศไม่เพียงพอ ทำให้มีการ สูญเสียกำลังพลที่มีคุณภาพโดยเฉพาะกำลังพลที่มีความสามารถด้านภาษาสากล ส่งผลให้การขับเคลื่อน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้รับผลกระทบ

๒.๔ การกำหนดองค์การรับผิดชอบงานด้านอาเซียนของกองทัพอากาศยังเป็นใน รูปแบบของคณะกรรมการและสำนักงานเฉพาะกิจ ทำให้การทำงานระยะยาวไม่มีประสิทธิภาพคือขาด ความต่อเนื่องของการปฏิบัติ

บทที่ ๔

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

หลังจากที่ได้ตรวจสอบสถานะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน พร้อมศึกษาสถานการณ์การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ความเป็นมา แผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน รวมทั้งสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ บทบาทของประเทศมหาอำนาจ นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสิ่งสำคัญคือยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ – ๒๕๖๒ เพื่อที่จะสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศให้ได้ตามวัตถุประสงค์ และดำเนินการวิเคราะห์หาแนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศด้วยวิธี SWOT Analysis ผลจากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอกจะได้รับทราบโอกาส(Opportunities) และอุปสรรค(Threats) ในการดำเนินการ ส่วนการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายใน ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง(Strengths) และจุดอ่อน(Weaknesses)ในการดำเนินการของกองทัพอากาศ โดยมีแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งแยกออกเป็นมิติต่างๆ โดยมีแนวทางปฏิบัติหลัก รอง และย่อย สำหรับแนวทางปฏิบัติหลักนั้นประกอบด้วย ๔ แนวทางดังต่อไปนี้

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๑ การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๒ การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๓ การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๔ การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๑ การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของ กองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าหมาย กองทัพอากาศได้รับการพัฒนาสมรรถนะและความพร้อมในการเข้า
สู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์

๑. กำลังพลกองทัพอากาศได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ และ
ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

๒. กองทัพอากาศมีกลไกการขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๑.๑ พัฒนากำลังพลด้านการใช้ภาษาอังกฤษและภาษา
ประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๑.๑ พัฒนากำลังพลด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

๑.๑.๒ พัฒนากำลังพลด้านภาษาประเทศในกลุ่มอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมกำลังพลทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๑.๒ พัฒนากำลังพลด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๒.๑ จัดทำและเผยแพร่สื่อความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

๑.๒.๒ จัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษา

๑.๒.๓ ศึกษาดูงานประเทศในกลุ่มอาเซียน

๑.๒.๔ พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษา

หน่วยรับผิดชอบ

กรมกำลังพลทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติครั้งที่ ๑.๓ ปรับองค์กรรับผิดชอบการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๓.๑ พัฒนางค์กรรับผิดชอบขอบระดับนโยบาย

๑.๓.๒ พัฒนางค์กรรับผิดชอบระดับปฏิบัติ

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติครั้งที่ ๑.๔ ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๔.๑ พัฒนากฎระเบียบเดิมให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑.๔.๒ พัฒนากฎระเบียบใหม่เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติครั้งที่ ๑.๕ ปรับแผนงานด้านความร่วมมือกับประเทศสมาชิก อาเซียนให้มีการบูรณาการกับกองบัญชาการกองทัพอากาศและเหล่าทัพ

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๕.๑ ประสานกองบัญชาการกองทัพอากาศเพื่อการบูรณาการแผนงานด้านความร่วมมือกับ
ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๕.๒ ประสานเหล่าทัพเพื่อการบูรณาการแผนงานด้านความร่วมมือกับประเทศสมาชิก
อาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๑.๖ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อสนองเป้าหมายของรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๑.๖.๑ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายในกองทัพ

๑.๖.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอกกองทัพ

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๒ การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่มอาเซียน

เป้าหมาย กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่มอาเซียน

วัตถุประสงค์

๑. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในความร่วมมือด้านความมั่นคงกับองค์กรภาคประชาสังคมในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่

๒. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติในกรอบอาเซียน

๓. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน

๔. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพในกรอบอาเซียน

๕. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางทะเลในกรอบอาเซียน

๖. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในกรอบอาเซียน

๗. กองทัพอากาศมีส่วนร่วมในการส่งกำลังบำรุงร่วมของความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๑ ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

แนวทางปฏิบัติย่อย

- ๒.๑.๑ สนับสนุนการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์
- ๒.๑.๒ สนับสนุนการแก้ปัญหายาเสพติด
- ๒.๑.๓ สนับสนุนการแก้ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
- ๒.๑.๔ สนับสนุนการแก้ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
- ๒.๑.๕ สนับสนุนการแก้ปัญหาแรงงานข้ามชาติ
- ๒.๑.๖ สนับสนุนการแก้ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย
- ๒.๑.๗ สนับสนุนการแก้ปัญหาการค้าอาวุธผิดกฎหมาย

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๒ ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ

แนวทางปฏิบัติย่อย

- ๒.๒.๑ สนับสนุนการฝึกร่วมด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ
- ๒.๒.๒ สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ
- ๒.๒.๓ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ

๒.๒.๔ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหาร

๒.๒.๕ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม

หน่วยรับผิดชอบ

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ กรมแพทย์ทหารอากาศ กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๒.๓.๑ พัฒนาร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านการบินในกรอบอาเซียน

๒.๓.๒ พัฒนาร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านสนับสนุนการบินในกรอบอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๔ สนับสนุนการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของ

อาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๒.๔.๑ สนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการรักษาสันติภาพอาเซียน

๒.๔.๒ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของ

อาเซียน

๒.๔.๓ สนับสนุนการฝึกร่วมผสมการปฏิบัติการรักษาสันติภาพของอาเซียน

๒.๔.๔ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการรักษา

สันติภาพของอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๕ สนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางทะเล

ของอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๒.๕.๑ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางทะเลของ

อาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๖ ส่งเสริมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

- ๒.๖.๑ สนับสนุนการปฏิบัติตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย
- ๒.๖.๒ สนับสนุนการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน
- ๒.๖.๓ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๒.๗ ส่งเสริมการส่งกำลังบำรุงร่วมในความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

- ๒.๗.๑ สนับสนุนการส่งกำลังบำรุงร่วมในการดำเนินงานด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน
- ๒.๗.๒ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งกำลังบำรุงร่วมของอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๓ การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

เป้าหมาย ความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียนได้รับการพัฒนา

วัตถุประสงค์

ความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพอากาศกับกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้งในระดับผู้บังคับบัญชาระดับสูงและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนา

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๓.๑ พัฒนาความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการของเจ้าหน้าที่ระดับสูงกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๓.๑.๑ สนับสนุนการประชุมแบบไม่เป็นทางการของผู้บัญชาการทหารอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

๓.๑.๒ สนับสนุนการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมข่าวทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๓.๒ พัฒนาความสัมพันธ์ระดับเจ้าหน้าที่ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๓.๒.๑ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเยือนของเจ้าหน้าที่ระดับสัญญาบัตรของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

๓.๒.๒ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเยือนของเจ้าหน้าที่ระดับประทวนของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมข่าวทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๓.๓ ส่งเสริมการแข่งขันกีฬากองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๓.๓.๑ ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาสากลกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

๓.๓.๒ ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาด้านการบินกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมข่าวทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

**แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๔ การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคม
สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน****เป้าหมาย สนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและ
วัฒนธรรมอาเซียนโดยใช้ศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพอากาศ****วัตถุประสงค์**

๑. กองทัพอากาศมีส่วนสนับสนุนการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวของอาเซียน
๒. กองทัพอากาศมีส่วนสนับสนุนการไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันของ
อาเซียน

๓. กองทัพอากาศมีส่วนสนับสนุนการคุ้มครองและสวัสดิการสังคมของอาเซียน

๔. กองทัพอากาศมีส่วนสนับสนุนการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน

๕. กองทัพอากาศมีส่วนสนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

**แนวทางปฏิบัติรองที่ ๔.๑ สนับสนุนการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการ
แรงงาน****แนวทางปฏิบัติย่อย**

๔.๑.๑ สนับสนุนเครื่องบินลำเลียงในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และแรงงาน

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๔.๒ สนับสนุนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในสาขาสำคัญ**แนวทางปฏิบัติย่อย**

๔.๒.๑ สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางทหาร

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

**แนวทางปฏิบัติตอนที่ ๔.๓ สนับสนุนด้านการบิน อุตสาหกรรมการบิน และ
กิจการเกี่ยวเนื่องด้านการบินของประเทศ**

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๓.๑ สนับสนุนการดำเนินนโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรีอาเซียน

๔.๓.๒ สนับสนุนการพัฒนาตลาดการบินร่วมอาเซียน

๔.๓.๓ สนับสนุนการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบอุบัติเหตุทางอากาศ

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติตอนที่ ๔.๔ สนับสนุนการส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๔.๑ สนับสนุนการเข้าถึงการบริการทางสาธารณสุข

๔.๔.๒ สนับสนุนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ

๔.๔.๓ สนับสนุนการส่งเสริมศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ

หน่วยรับผิดชอบ

กรมแพทย์ทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติตอนที่ ๔.๕ สนับสนุนการพัฒนาการคุ้มครองและสวัสดิการ

สังคม

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๕.๑ สนับสนุนการรับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยเสถียร

๔.๕.๒ สนับสนุนการสร้างรัฐที่พร้อมรับภัยพิบัติ

๔.๕.๓ สนับสนุนการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร(Corporate Social Responsibility: CSR)

หน่วยรับผิดชอบ

กรมกำลังพลทหารอากาศ กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๔.๖ สนับสนุนการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของ

อาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๖.๑ สนับสนุนการต่อสู้กับกระบวนการลักลอบตัดไม้ผิดกฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้อง

๔.๖.๒ สนับสนุนการดับไฟป่า

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๔.๗ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของ

อาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๗.๑ สนับสนุนการปลูกป่า

๔.๗.๒ ส่งเสริมเวทีวิชาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

หน่วยรับผิดชอบ

กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

แนวทางปฏิบัติรองที่ ๔.๘ สนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

แนวทางปฏิบัติย่อย

๔.๘.๑ ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกในการเป็นประชาคม

๔.๘.๒ อนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน

๔.๘.๓ ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

หน่วยรับผิดชอบ

กรมยุทธการทหารอากาศ

หน่วยเกี่ยวข้อง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ และหน่วยในสังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ

สรุป

ผลจากที่ได้ตรวจสอบสถานะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน พร้อมศึกษาความเป็นมา สถานการณ์การ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศฉบับปัจจุบัน ดำเนินการ วิเคราะห์หาแนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศ ด้วยวิธี SWOT Analysis ได้รับทราบ โอกาส (Opportunities) อุปสรรค(Threats) จุดแข็ง(Strengths) และจุดอ่อน(Weaknesses) ในการปฏิบัติของ กองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แนวทางปฏิบัติหลักทั้ง ๔ แนวทางอันได้แก่ ๑) การเสริมสร้าง สมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒) การพัฒนาความร่วมมือด้าน ความมั่นคงของประเทศในกลุ่มอาเซียน ๓) การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่ม อาเซียน และ ๔) การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จึงเป็น แนวคิดในแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับการที่ประเทศไทยเมื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน กองทัพอากาศเองจึงต้องเตรียมความพร้อมทุกด้าน เพื่อให้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทย เป็นไป อย่างอย่างสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก เกิดความไว้วางใจ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกันต่อไป

บทที่ ๕

สรุป

สรุป

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายนอก โดยศึกษาความเป็นมาการจัดตั้งประชาคมอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของกองทัพอากาศ บทบาทของประเทศมหาอำนาจต่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ตลอดจนนโยบาย รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และแผนปฏิบัติการ ๓ ปี กระทรวงกลาโหม (ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘) ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ สรุปได้ โอกาสและอุปสรรค คือ

๑. โอกาส

๑.๑ อาเซียนมีกลไกจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน ทำให้ประเทศสมาชิกมีแนวทางการปฏิบัติที่มีทิศทางเดียวกันในความร่วมมือ ทั้งการเสริมสร้าง การพัฒนา การส่งเสริม และการสนับสนุน

๑.๒ รัฐบาลมียุทธศาสตร์และกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ทำให้ทุกหน่วยงานมีเป้าหมายเดียวกันที่จะผลักดันให้ประเทศมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๑.๓ กระทรวงกลาโหมมีการปรับแก้ไขยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ๔ ปี พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพมีแนวทางในการปรับแผนปฏิบัติการและกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ เพื่อความสอดคล้องในการได้มาซึ่งงบประมาณของการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเฉพาะ

๑.๔ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างประเทศและภายในประเทศ เอื้ออำนวยต่อกองทัพอากาศที่จะใช้ขีดความสามารถเทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่าย ในการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง และสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียน

๒. อุปสรรค

๒.๑ การเมืองของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง และไม่มียุทธศาสตร์ประเทศ (Grand Strategy) ทำให้ขาดความต่อเนื่องทางนโยบายเชิงรุกในอาเซียน เสียโอกาสในการผลักดันเรื่องต่างๆ ในประชาคมอาเซียนทั้ง ๓ เสาหลัก

๒.๒ ประเทศมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน พยายามแข่งขันกันเข้ามามีอิทธิพลในอาเซียน ส่งผลกระทบต่อนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของไทยด้านความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ

๒.๓ ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม

๒.๔ โครงสร้างองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างโอกาสการทำงานเชิงรุก ทำให้การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนค่อนข้างช้าและขาดประสิทธิภาพ

๒.๕ ข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพอากาศไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด ทำให้ขีดความสามารถในการดำเนินการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอาจจะไม่สมบูรณ์

และจากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายใน โดยศึกษายุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ ได้กำหนดจุดแข็ง และจุดอ่อน ของกองทัพอากาศดังนี้

๓. จุดแข็ง

๓.๑ กองทัพอากาศมีการจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาวที่มีกลยุทธ์เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้หน่วยเกี่ยวข้องมีทิศทางและจุดเริ่มต้นในการดำเนินการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๒ กองทัพอากาศมีนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้หน่วยเกี่ยวข้องสามารถปรับแผนงาน/โครงการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้อยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้น

๓.๓ กองทัพอากาศเป็นสถาบันที่มีองค์ความรู้และขีดความสามารถเฉพาะทาง ทั้งด้านการรบและไม่ใช้การรบหลายสาขา ทำให้สามารถสนับสนุนกิจกรรมของประชาคมอาเซียนได้หลากหลายกิจกรรม

๓.๔ กองทัพอากาศมีกำลังพลที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติการร่วมระหว่างประเทศ ในภารกิจทั้งด้านการรบและไม่ใช้การรบ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในเวทีของประชาคมอาเซียน

๓.๕ กองทัพอากาศมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรองรับ ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ทำให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

๔. จุดอ่อน

๔.๑ การนำยุทธศาสตร์กองทัพอากาศไปปฏิบัติในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความ พร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังไม่ชัดเจน

๔.๒ บุคลากรกองทัพอากาศส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ และความ ตระหนักในความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับค่อนข้างต่ำ

๔.๓ ประสิทธิภาพการบริหารกำลังพลของกองทัพอากาศไม่เพียงพอ ทำให้มีการ สูญเสียกำลังพลที่มีคุณภาพโดยเฉพาะกำลังพลที่มีความสามารถด้านภาษาสากล ส่งผลให้การขับเคลื่อน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้รับผลกระทบ

๔.๔ การกำหนดองค์กรรับผิดชอบงานด้านอาเซียนของกองทัพอากาศยังเป็นใน รูปแบบของคณะกรรมการและสำนักงานเฉพาะกิจ ทำให้การทำงานระยะยาวไม่มีประสิทธิภาพคือขาด ความต่อเนื่องของการปฏิบัติ

จากที่ได้ตรวจสอบสถานะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน พร้อมศึกษาความเป็นมา สถานการณ์การ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศฉบับปัจจุบัน ดำเนินการ วิเคราะห์หาแนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศด้วยวิธี SWOT Analysis ได้รับทราบ โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ในการปฏิบัติของกองทัพอากาศ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุป แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๔ แนวทาง ปฏิบัติหลักดังนี้

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๑ การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศเมื่อ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๒ การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่ม อาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๓ การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่ม อาเซียน

แนวทางปฏิบัติหลักที่ ๔ การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นทิศทางหลักในระยะยาวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนและการติดตามประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่ากองทัพอากาศสามารถขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ จำเป็นต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงต่างๆ ดังนี้

๑. การเชื่อมโยงแนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไปสู่นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ

๒. การเชื่อมโยงแนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไปสู่การจัดทำแผนและความต้องการงบประมาณ

๒.๑ แผนปฏิบัติการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกองทัพอากาศ

๒.๒ แผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีกองทัพอากาศ

๒.๓ แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภายในกองทัพอากาศ

๒.๔ ค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทัพอากาศ

๓. การเชื่อมโยงการติดตามและประเมินผลในทุกระบบ

๓.๑ การติดตามและประเมินผลเพื่อรับเงินรางวัลจากรัฐบาลโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ

๓.๒ การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ

๓.๓ การติดตามประเมินผลอื่นๆ ตามที่หน่วยกำหนด เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

๓.๔ การติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ

๓.๕ การประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจ

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงข้อเสนอแนะ จึงเป็นแนวคิดในแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับการที่ประเทศไทยเมื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะชี้ทิศทางให้กับข้าราชการทุกคนในกองทัพอากาศ ได้เกิดจิตสำนึก เกิดความเข้าใจ เกิดความตระหนักรู้หน้าที่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง หมู่คณะหรือองค์กร พัฒนาด้านบริหารจัดการ ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบคำสั่ง พัฒนายุทโธปกรณ์ต่างๆ โดยน้อมนำปรัชญาหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล

อดุลยเดช ที่ว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นำมาประยุกต์ใช้เพื่อรองรับเมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างราบรื่น และเกิดความมั่นคงในภูมิภาคได้อย่างยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงกลาโหม. “นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: http://www.mod.go.th/Policy/Policy/policy-of-mod_57_th.aspx (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)
- กระทรวงกลาโหม. “แผนปฏิบัติการ ๔ ปี กระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑)” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: [http://opp.mod.go.th/KM/data/แผนปฏิบัติการ-๔-ป-กท-พ-ศ-๒๕๕๘-%28ฉบับปรับปรุงครั้งที่๑\).asp](http://opp.mod.go.th/KM/data/แผนปฏิบัติการ-๔-ป-กท-พ-ศ-๒๕๕๘-%28ฉบับปรับปรุงครั้งที่๑).asp) (๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. “กฎบัตรอาเซียน” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20130528-092411-875705.pdf> (๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. “การเตรียมความพร้อมของไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียน” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20140102-103348-182352.pdf> (๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. “ความเป็นมาของอาเซียน” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/other-20150407-154408-852678.pdf> (๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. “แผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน(๓เสา)” กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, ๒๕๕๕
- กองทัพอากาศ. “ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: http://www.person.rtaf.mi.th/BY2556/DevDivision/RTAF%20Core%20Values_56.pdf (๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘)
- กองทัพอากาศ. “นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: http://imgcdn.rtaf.mi.th/web/rtafpolicy/RTAF_Policy_58.pdf (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)
- กองทัพอากาศ. “ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๒ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๗)” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: http://imgcdn.rtaf.mi.th/2557/admin/rtaf_25570422143206.pdf (๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘)
- รัฐบาลไทย. “นายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ” [ออนไลน์] ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaigov.go.th/2012-07-18-11-42-15/item/85853-id85853.html> (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)
- สำนักนโยบายและแผนกลาโหม กระทรวงกลาโหม. “แนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม เพื่อรองรับการ

จัดตั้งประชาคมอาเซียน”)”[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

<http://opp2.mod.go.th/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%8B%E0%B8%A2%E0%B8%99/asian.aspx> (๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ พลอากาศตรี สุธีระ เย็นทรง

วัน เดือน ปี ๑๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๒

การศึกษา

- รร.ปทุมวิไล อ.เมือง จ.ปทุมธานี พ.ศ.๒๕๑๙
- รร.เตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๐ พ.ศ.๒๕๒๐
- รร.นายเรืออากาศ รุ่นที่ ๒๗ พ.ศ.๒๕๒๖
- ศิษย์การบิน รร.การบิน น.๗๕ - ๒๗ -๒ พ.ศ.๒๕๒๗
- รร.เสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๓๘ พ.ศ.๒๕๓๗
- วิทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ ๓๙ พ.ศ.๒๕๔๗

ประวัติการทำงาน

- นักบินฝูง ๕๖๑ กองบิน ๕๖ พ.ศ.๒๕๒๘
- นักบินฝูง ๒๓๑ กองบิน ๒๓ พ.ศ.๒๕๒๙
- นักบินฝูง ๑๐๒ กองบิน ๑ พ.ศ.๒๕๓๐
- นักบินลงเครื่อง บ.ข.๑๘ ข/ค ฝูง ๗๑๑ กองบิน ๗๑ พ.ศ.๒๕๓๔
- ฝ่ายเสนาธิการ กองป้องกันทางอากาศ กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ พ.ศ.๒๕๓๘
- รองผู้บังคับการกองบิน ๗ พ.ศ.๒๕๔๓
- ผู้อำนวยการ กองยุทธการ กองบัญชาการยุทธทางอากาศ พ.ศ.๒๕๕๐
- ผู้อำนวยการ กองการฝึก กรมยุทธการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑
- ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศไทย ประจำกรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย พ.ศ.๒๕๕๓
- รองผู้บัญชาการ วิทยาลัยการทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖

ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเมือง

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัย พลอากาศตรี สุธีระ เย็นทรง

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๗

ตำแหน่ง หัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปี ๒๕๕๘ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ตั้งเป้าหมายเพื่อรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ให้สมบูรณ์ โดยพัฒนา ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)

ในการนี้กระทรวงกลาโหมกำหนดวัตถุประสงค์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยพิจารณาจากประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหมด้านการเสริมสร้างความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เสริมสร้างความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวง ๒) สร้างความโปร่งใสด้านการป้องกันประเทศอันนำไปสู่ความไว้วางใจ ๓) ส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือทางทหาร ๔) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติ และ ๕) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในภารกิจระหว่างประเทศและการขยายบทบาทในเวทีระดับนานาชาติของกองทัพ

จากวัตถุประสงค์ ๕ ประการ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติแบ่งเป็น ๓ ด้านดังนี้ ๑) การพัฒนาด้านกำลังพล พัฒนาการฝึกและศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของชาติในอาเซียน ๒) การพัฒนาด้านการจัดทำงบประมาณ ปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้สามารถตอบสนองการรวมตัว และ ๓) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการโดยบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ด้วยการใช้ศักยภาพและขีดความสามารถที่มีอยู่ของกระทรวงกลาโหม

กองทัพอากาศตระหนักในความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนผู้บัญชาการทหารอากาศ ปี ๒๕๕๗ ความว่า การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายที่ไทยต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงความสามารถ ความ

ท้าทายต่าง ๆ ซึ่งยากที่จะตอบสนองและดำเนินการได้โดยประเทศใดประเทศหนึ่ง ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีการพึ่งพากันสูงขึ้น กองทัพอากาศจึงต้องเตรียมความพร้อมทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกำลังพล ในการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทัพและรัฐบาล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษาสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน
๒. ศึกษาและวิเคราะห์ขีดความสามารถของกองทัพอากาศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเปรียบเทียบกับความพร้อมตามแผนดำเนินงานและแผนการจัดตั้ง ภายใต้ในกรอบการดำเนินการจัดตั้งประชาคมอาเซียน
๓. เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก หลังเปิดประชาคมอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน อาทิ สหรัฐอเมริกา จีน
๒. ศึกษาเพื่อหาแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับประเทศสมาชิกในอาเซียน ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)
๓. วิจัยเฉพาะเอกสาร ข้อมูลที่เปิดเผยได้เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมรอบโลกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียน เปรียบเทียบขีดความสามารถด้านการทหารของกองทัพอากาศกับแผนการดำเนินงานในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน แล้วใช้กระบวนการ SWOT Analysis เพื่อหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยมุ่งเน้นแนวทางการปฏิบัติของกองทัพอากาศกับประเทศสมาชิกในอาเซียน ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก หลังเปิดประชาคมอาเซียน (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้รับทราบสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ รอบโลก ที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน
๒. ได้รับทราบขีดความสามารถและความพร้อมของกองทัพอากาศ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๓. ได้แนวทางและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการตรวจสอบศึกษาข้อมูลที่เป็นเอกสาร แนวคิดแนวทางปฏิบัติ นโยบายที่เกี่ยวข้องการรวมตัวจัดตั้งประชาคมอาเซียน ร่วมกับยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศฉบับปัจจุบัน โดยเน้นที่แนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศเป็นสำคัญ แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาด้วยหลักการวิเคราะห์องค์กรแบบ SWOT Analysis เพื่อหาโอกาส อุปสรรค จุดแข็ง และจุดอ่อนของกองทัพอากาศได้ดังนี้

๑. โอกาส

๑.๑ อาเซียนมีกลไกจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่ชัดเจน เกิดความร่วมมือทั้งการเสริมสร้างการพัฒนา การส่งเสริม และการสนับสนุน

๑.๒ รัฐบาลมียุทธศาสตร์และกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นประโยชน์

๑.๓ กระทรวงกลาโหมมีการปรับแก้ไขยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ๔ ปีทำให้เหล่าทัพมีแนวทางในการปรับเพื่อความสอดคล้อง

๑.๔ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างประเทศและภายในประเทศ เอื้ออำนวยต่อกองทัพอากาศ

๒. อุปสรรค

๒.๑ การเมืองของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทำให้ขาดความต่อเนื่องทางนโยบายเชิงรุกในอาเซียน เสียโอกาสในการผลักดัน

๒.๒ ประเทศมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนพยายามแข่งขันกัน เข้ามามีอิทธิพลส่งผลกระทบ

๒.๓ ไทยยังคงมีปัญหาเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอุปสรรค

๒.๔ โครงสร้างองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนไม่เอื้ออำนวยและขาดประสิทธิภาพ

๒.๕ ข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพอากาศไม่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

๓. จุดแข็ง

๓.๑ กองทัพอากาศมีการจัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาวทำให้หน่วยเกี่ยวข้องมีทิศทางการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๒ กองทัพอากาศมีนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๓ กองทัพอากาศเป็นสถาบันที่มีองค์ความรู้และขีดความสามารถเฉพาะทาง ทั้งด้านการรบและไม่ใช้การรบหลายสาขา สามารถสนับสนุนได้หลากหลายกิจกรรม

๓.๔ กองทัพอากาศมีกำลังพลที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติการร่วมระหว่างประเทศนำมาประยุกต์ใช้ในเวทีของประชาคมอาเซียน

๓.๕ กองทัพอากาศมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รองรับยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ทำให้มีความพร้อม

๔. จุดอ่อน

๔.๑ การนำยุทธศาสตร์กองทัพอากาศไปปฏิบัติในด้านการพัฒนาบุคลากร ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังไม่ชัดเจน

๔.๒ บุคลากรกองทัพอากาศส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ และความตระหนักของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับค่อนข้างต่ำ

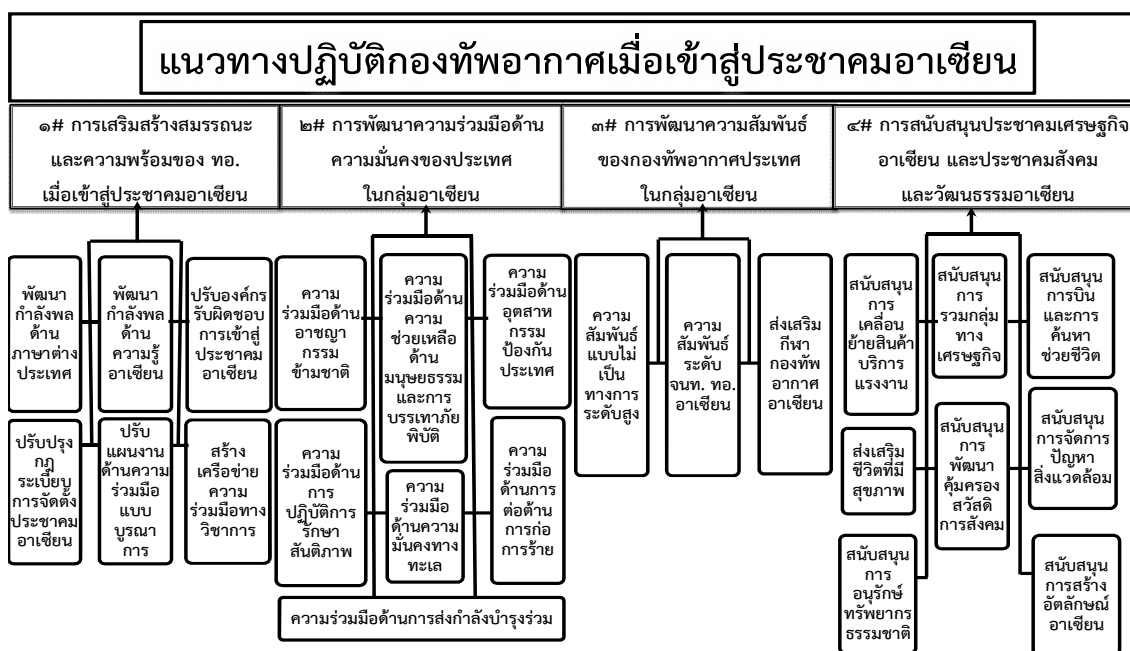
๔.๓ ประสิทธิภาพการบริหารกำลังพลของกองทัพอากาศไม่เพียงพอ ทำให้มีการสูญเสียกำลังพลที่มีความสามารถด้านภาษาสากล

๔.๔ การกำหนดองค์กรรับผิดชอบงานด้านอาเซียนของกองทัพอากาศ ยังเป็นในรูปแบบของคณะกรรมการและสำนักงานเฉพาะกิจ

ผลจากการวิเคราะห์เพื่อมองหาโอกาสหนทางปฏิบัติด้วยจุดแข็งของกองทัพอากาศ พร้อมหาวิธีลดทอนข้อจำกัดและก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคต่างๆ พร้อมทั้งสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ โดยใช้จุดเด่นและโอกาสของกองทัพอากาศ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการปฏิบัติของกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อันประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติหลักทั้ง ๔ แนวทางได้แก่ ๑) การเสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมของกองทัพอากาศ ๒) การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศในกลุ่ม

อาเซียน ๓) การพัฒนาความสัมพันธ์ของกองทัพอากาศประเทศในกลุ่มอาเซียน และ ๔) การสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะส่งผลดีให้กับข้าราชการทุกคนและทุกหน่วยงานภายในกองทัพอากาศ

๔ - แนวทางหลัก ๒๔ - แนวทางรอง ๖๒ - แนวทางย่อย

ข้อเสนอแนะ

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นทิศทางหลักในระยะยาว ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนและการติดตาม ประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๒ ต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่สามารถนำไปสู่นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ การจัดทำแผนและความต้องการงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี การติดตามและ ประเมินผลในทุกระบบ เพื่อให้ผลการปฏิบัติเป็นไปอย่างสมบูรณ์ และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

แนวทางปฏิบัติกองทัพอากาศเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงข้อเสนอแนะ จึงเป็นแนวคิด ในแนวทางปฏิบัติของกองทัพอากาศกับการที่ประเทศไทยเมื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เปรียบเสมือนเข็ม ทิศที่ชี้ทิศทางให้กับข้าราชการทุกคนได้เกิดจิตสำนึก เกิดความเข้าใจ เกิดความตระหนักรู้หน้าที่การมีส่วนร่วมใน การพัฒนาตนเอง หมู่คณะ การบริหารจัดการ การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบคำสั่ง การพัฒนายุทธโศปกรณ์ต่างๆ โดยน้อมนำปรัชญาหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า “เข้าใจ

เข้าถึง พัฒนา” นำมาประยุกต์ใช้เพื่อรองรับเมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างราบรื่น และเกิดความมั่นคง
ในภูมิภาคได้อย่างยั่งยืนต่อไป